

CITYCON

OLUJAA COFFEE CHIFFER - SINGAPORE, GUATEMALA 7:43 AM

YOUNG COFFEE TREES READY TO BE PLANTED - SAN LORENZO, GUATEMALA 10:04 AM

VASTUULLISUUSSELVITYS 2018

LUOMME URBAANEJA KOHTAAMISPAIKKOJA VASTUULLISESTI JA KESTÄVÄSTI

RAPORTIN
SISÄLLÖTTÄYDENTÄVIÄ
SISÄLTÖJÄ CITYCONIN
VERKKOSIVUILLA

SISÄLLYSLUETTELO

VASTUULLISUUS LUO LISÄARVOA

Toimitusjohtajan ja operatiivisen Johtajan haastattelu.....	3
Vastuullista yrityskulttuuria rakentamassa.....	5
Vastuullisuuden avainluvut.....	6
Vastuullisuusstrategiamme pitkän aikavälin tavoitteet.....	7

PAINOPISTEIDEN JA OLENNAISTEN ASIOIDEN MÄÄRITTÄMINEN

Olellisuusarvio.....	8
Prioriteettimatriisi.....	9
Jatkuvaa vuoropuhelua sidosryhmien kanssa.....	10

VASTUULLISUUSPRIORITEETIT VUONNA 2018

Vastuullisuusprioriteetit

Erinomainen käytännön toteutus.....	11
Hiilineutraalius.....	12
Saavutettavuus.....	14
Miellyttävyyys ja turvallisuus.....	15

Muut vastuullisen kauppakeskustoimijan perusominaisuudet

Hyvä työnantaja.....	18
Cityconin toimintaperiaatteet (code of conduct) ja läpinäkyvyys.....	20
Vastuullinen alihankintaketjun hallinta.....	20
Jätteiden kierrätys ja vedenkulutuksen vähentäminen.....	21

Raportointiperiaatteet ja menetelmät sekä rajaukset.....	22
--	----

VASTUULLISUUDEN AVAINLUVUT.....24

Riippumaton varmennusraportti.....	41
------------------------------------	----

NÄIN LUET CITYCONIN VUOSIKERTOMUSTA

Vuoden 2018 vuosikertomus koostuu vastuullisuusselvityksestä, taloudellisesta katsauksesta sekä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetusta selvityksestä. Lisätietoja Cityconista, Cityconin strategiasta ja arvonluonnista on yhtiön verkkosivujen uusitussa strategiaosiossa. Olemme pyrkineet parantamaan vuosikertomuksen luettavuutta julkaisemalla verkkosivuillamme osan vuosikertomuksen sisällöstä ja mielenkiintoisia lisätietoja sekä tapausesimerkkejä. Linkit näihin tunnistat seuraavista symboleista:

VASTUULLISUUSSELVITYS

Kuvaa Cityconin sosiaalista ja ympäristövastuuta sekä vastuullisuustyön kohokohtia vuonna 2018.

TALOUDELLINEN KATSAUS

Käsittelee Cityconin taloudellista tulosta, vuoden 2018 operatiivisia tunnuslukuja, hallituksen toimintakerromusta ja riskienhallintaa.

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTelmäSTÄ

Ker too Cityconin hallinnointirakenteesta ja hallituksen toiminnasta vuonna 2018.

RAPORTOINNIN VIITEKEHYS JA VARMENTAMINEN

Vastuullisuusselvitys sisältää olellisuusarvioon perustuvat tiedot meille ja sidosryhmillemme tärkeimmistä vastuullisuusasioista. Keskitymme saavutuksiin näillä alueilla vuoden 2018 aikana. Tämä raportti on laadittu Global Reporting Initiativen (GRI) standardien Core-soveltamistason vaatimusten mukaisesti. Ernst & Young Oy on varmentanut tärkeimmät vastuullisuuden avainluvut. Kaikki varmennetut tunnusluvut ovat GRI-taulukoissa.

TOIMITUSJOHTAJAN JA OPERATIIVISEN JOHTAJAN HAASTATTELU

Cityconin uudeksi toimitusjohtajaksi 1.1.2019 nimitetty **F. Scott Ball** ja samaan aikaan nimitetty uusi operatiivinen johtaja **Henrica Ginström** keskustelevat vastuullisuuden merkityksestä Cityconin toiminnassa sekä eräistä Cityconin keskeisimmistä vastuullisuustavoitteista.

Päivitettyä vastuullisuusstrategiaa on toteutettu Cityconissa nyt vuoden verran. Miksi tällainen pitkän aikavälin strategia on tärkeä ja miten sen toteutus on sujunut tähän mennessä?

SB: Meille tärkeitä painopistealueita ovat ilmasto, saavutettavuus, miellyttävyys ja turvallisuus sekä parhaat käytännöt. Olemme asettaneet itsellemme kunnianhimoiset tavoitteet, joihin koko yhtiö on sitoutunut. Tämä on mielestäni tärkein ensi askel. Energiankulutuksen vähentäminen, kannustaminen ympäristöystävällisempien liikennemuotojen käyttöön ja vuokralaisten ja kävijöiden mukavuudesta huolehtiminen on liiketaloudellisesti järkevää. Kauppakeskusliiketoiminnassa tapahtuu tällä hetkellä suuria muutoksia kaikkialla. Kulutuskäyttäytymisen muutos ja kaupungistuminen ovat muuttaneet alaa merkittävästi Yhdysvalloissa, mistä minulla on paljon kokemusta, ja samat asiat vaikuttavat myös Cityconiin. Minusta on erityisen hienoa, että nämä asiat on huomioitu tulevaisuuteen suuntautuvassa vastuullisuusstrategiasamme.

HG: Cityconissa energiatehokkuus on jo pitkään ollut keskiössä, ja työskentely näiden teemojen parissa 52 kauppakeskudessa vaatii sitkeyttä. Tavoitteenamme on

Tavoitteenamme on vähentää energiankulutusta 15% neliometriä kohden vuoden 2014 tasosta vuoden 2020 loppuun mennessä.

vähentää energiankulutusta 15% neliometriä kohden vuoden 2014 tasosta vuoden 2020 loppuun mennessä. Tämä on kova tavoite, ja olemme menossa oikeaan suuntaan. Kaikki kauppakeskuksemme ovat saavutettavissa joukkoliikennevälineillä, ja vuonna 2018 lisäsimme sähköautojen sekä -pyörien latauspaikkojen määrää. Operatiivisen liiketoiminnan tiimi ja vastuullisuustiimi ovat panostaneet valtavasti kiinteistöjemme sertifointeihin sekä uudelleensertifointeihin.

Ilmastonmuutos oli vuoden yksi tärkeimpiä puheenaiheita. Useimmissa Pohjoismaissa kesä oli ennätysellisen kuuma, ja loka-kuussa YK:n alainen hallitustenvälinen ilmastonmuutospaneeli IPCC julkaisi ilmastoraportin, jonka ennusteen mukaan maapallon keskilämpötila uhkaa nousta kolme celsiusastetta jo tällä vuosisadalla. Miten Citycon vastaa tähän haasteeseen?

SB: Yksi neljästä pitkän aikavälin vastuullisuuslupauksestamme on saavuttaa hiilineutraalius vuoteen 2030 mennessä. Jo tällaisen tavoitteen asettaminen osoittaa, miten vakavasti olemme omalta osaltamme sitoutuneet lievittämään ilmastonmuutosta. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää paljon työtä, ja odotan innolla, millaisia muutoksia yhtiössämme tämän seurauksena tapahtuu.

HG: Meille kyse on ensisijaisesti energiatehokkuudesta, koska tehokkain keino pienentää hiilijalanjälkeämme on pienentää energiankulutusta. Toisaalta on huomioitava myös oma energiantuotantomme ja kauppakeskuksissa kävijöiden aiheuttamat sekä logistiikkaan liittyvät päästöt. Vuonna 2018 Citycon hankki omaan käyttöön ainoastaan ympäristöystävällisesti tuotettua vihreää sähköä. Vuodesta 2019 alkaen aiomme asentaa yhä useammin kauppakeskustemme katoille aurinkopaneeleita. Lisäksi eräiden kauppakeskusten lämmityksessä ja ilmastoinnissa

hyödynnetään maalämpöä. Olemme tehneet todella kovasti töitä, ja tulokset ovat sen mukaiset: hiilijalanjälkemme on pienentynyt 13 % edellisvuoteen verrattuna.

Cityconin kauppakeskuksissa käy vuosittain yli 170 miljoonaa kävijää, ja kauppakeskukset ovat tärkeä osa paikallisyhteisöjä. Mikä teidän mielestänne on kauppakeskusten rooli vastuullisten yhteisöjen rakentamisessa, ja miten Citycon teidän näkemysten mukaan voi osallistua yhteisöjen toimintaan?

SB: Meidän kauppakeskuksemme ovat mutkattomia arjen asioinnin keskuksia, jotka keskittyvät tarjoamaan paikallisyhteisön tarpeita ja toiveita vastaavia palveluita ja tuotteita. Kauppakeskustemme vuokralaiset tarjoavat paikallisesti merkittävän määrän työpaikkoja. Avasimme äskettäin uuden kauppakeskuksen, Mölndal Gallerian, Göteborgin alueelle Ruotsiin. Uusi kauppakeskus on hyvä esimerkki Cityconin strategiasta. Mölndal Galleria tarjoaa lähiyhteisölle palveluita ja myymälöitä, viherkattoiselle kiinteistölle on myönnetty ympäristösertifikaatti ja sinne on hyvät joukkoliikenneyhteydet.

HG: Pyrkimyksemme on, että kauppakeskustamme muodostuu olennainen osa kaupunkia tai paikallisyhteisöä eikä niihin tulla vain ostoksille ja asioimaan vaan myös

Hiilineutraaliuden saavuttaminen vuoteen 2030 mennessä edellyttää paljon työtä, ja odotan innolla, millaisia muutoksia yhtiössämme tämän seurauksena tapahtuu.

viettämään aikaa perheen ja ystävien kanssa. Meillä on paikallisyhteisöjen kanssa monenlaisia yhteistoimintaa aina Kista Gallerian läpi järjestettävästä juoksupahtumasta kirpputoreihin ja yhteistyöhön kuntien ja kansalaisjärjestöjen kanssa. Vuonna 2018 sosiaali- ja terveysalan kattojärjestö SOSTE myönsi SOSTE-palkinnon tunnustuksena pitkäaikaisesta työstämme kauppakeskuksissa aikaa viettävien nuorten hyvinvoinnin turvaamiseksi.

Miten kuvailisit lyhyesti Cityconin tapaa toimia vastuullisesti?

SB: Me uskomme, että toimiminen vastuullisesti on arvonluonnin perusta pitkällä aikavälillä. Cityconissa vastuullisuus alkaa kiinteistöjen valinnasta. Keskeinen sijainti ja monipuolisuus ovat tekijöitä, joista emme tingi. Kauppakeskuksemme ovat urbaanien paikallisyhteisöjen keskuksia, jotka ovat helposti saavutettavissa joukkoliikennettä käyttäen ja ne tarjoavat paikallisyhteisölle enemmän kuin vain mahdollisuuden käydä ostoksilla. Pyrimme toiminnossamme huomioimaan ympäristön vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä ja pienentämällä energiankulutusta sekä jätteen määrää kaikissa toiminnossamme. Olemme sitoutuneet edistämään hyvinvointia, turvallisuutta ja vaurautta yhteisöissä, joissa toimimme.

HG: Vastuullisuus on keskeinen osa Cityconin toimintatapoja. Uskomme, että toimimalla vastuullisesti voimme olla paremmin hyödyksi yhteisöille. Pyrimme toimimaan mahdollisimman energiatehokkaasti ja tuottamaan uusiutuvaa energiaa omaan käyttöömme. Yksi päätavoitteistamme on, että kauppakeskuksemme ovat miellyttäviä ja turvallisia, helposti saavutettavia ja että niissä on mukava viettää aikaa.

VASTUULLISTA YRITYSKULTTUURIA RAKENTAMASSA

Cityconin strategiana on luoda arvoa sidosryhmilleen oikean kiinteistökannan ja sen kehittämisen sekä vähittäiskaupan asiantunteumuksen avulla. Näitä tukee vahva pääomapohja. Meille tärkeät vastuullisuuden teemat integroidaan yhtiön kokonaisstrategiaan ja liiketoimintaan. Tavoitteenamme on tehdä kestävästä ajattelusta ja toiminnasta yrityskulttuurimme luontaisia ominaispiirteitä.

Olellisuusarvionne mukaan pystymme kauppakeskuksissa ja niiden ympäristössä vaikuttamaan vastuullisuuteen parhaiten keskittymällä energiatehokkuuteen, uusiutuvan energian käyttöön, miellyttävyyteen ja turvallisuuteen, vähäpäästöisiin liikeneratkaisuihin ja kiinteistöjen hallintaan. Vastuullisuusstrategiamme ja tulevien vuosien strategiset toimenpiteet sen saavuttamiseksi ohjaavat kaikkien cityconlaisten vastuullisuuteen liittyvää toimintaa.

Käytännössä liiketoiminnan tukena ovat konsernitoiminnot, kuten vastuullisuus-, viestintä-, talous-, lakiasiain- ja henkilöstöhallintotoiminnot. Ne tekevät läheistä yhteistyötä operatiivisen liiketoiminnan kanssa. Vastuullisuusasioista, lakiasioista ja henkilöstöhallinnosta vastaavat johtajat toimivat suoraan toimitusjohtajan tai operatiivisen johtajan alaisuudessa.

Vastuullisuuden johtamisen tavoitteena on välttää ympäristövaikutusten aiheuttamista ja pienentää liiketoimintamme negatiivisia ympäristövaikutuksia sekä vahvistaa positiivisia sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia. Paikallisella tasolla tavoitteenamme on luoda miellyttäviä ja turvallisia kauppakeskuksia, jotka ovat vaivattomasti saavutettavissa joukkoliikennevälineillä, pyöräillen ja sähköautoilla. Lisäksi pyrimme suurempaan energiatehokkuuteen ja tuottamaan osan käyttämästämme energiasta paikallisesti. Globaalista näkökulmasta tavoitteenamme on minimoida ilmastovaikutuksemme ja edistää kestävästä kaupunki- sekä yhteisökehitystä.

LUE LISÄÄ

Tarkemmat tiedot olennaisten vastuullisuusasioiden johtamismallista verkkosivuiltamme osoitteessa

www.citycon.com/fi/johtamistapa

Lisätietoja vastuullisesta kauppakeskuksesta verkkosivuiltamme osoitteessa

www.citycon.com/fi/vastuullinen-kauppakeskus

LISÄTIETOA AIHEESTA

Kuvaus tavastamme luoda lisäarvoa on taloudellisen katsauksen [sivuilla 8-9](#).

VASTUULLISUUDEN AVAINLUVUT

-47 %

KASVIHUONEKAASUJEN
OMINAISPÄÄSTÖT LÄHTÖTILANTEESTA 2014
(KGCO₂E/M²)

-4 %

ENERGIAN OMINAISKULUTUS
LÄHTÖTILANTEESTA 2014
(KWH/M²)

-49 %

ILMASTOVAIKUTUS
LÄHTÖTILANTEESTA 2014
(TCO₂E)

83 %

BREEAM IN-USE CERTIFIOIDUT
KAUPPAKESKUKSET
KÄYVÄLLÄ ARVOLLA MITATTUNA (%)

82 %

VUOKRALAISISTA TYYTYVÄISIÄ

733

YHTEISÖÄ SITOUTTAVAA TAPAHTUMAA

100 %

KAUPPAKESKUKSISTA JOUKKOLIIKENNE-
YHTEYKSIEN ÄÄRELLÄ

3 786

PYÖRÄPARKKIPAIKKAA

100 %

UUSIUTUVAN ENERGIAN OSUUS
OMASTA SÄHKÖNKULUTUKSESTAMME

VASTUULLISUUSSTRATEGIAMME PITKÄN AIKAVÄLIN TAVOITTEET

Vuonna 2017 Citycon päivitti vastuullisuusstrategiansa. Strategian tavoitteena on määrittää kunnianhimoiset pitkän aikavälin vastuullisuustavoitteet meille ja sidosryhmillemme tärkeissä vastuullisuuskysymyksissä. Olemme määritelleet selkeät, konkreettiset tavoitteet, jotka haluamme saavuttaa vuoteen 2030 mennessä, ja nämä tavoitteet muodostavat koko vastuullisuustoimintamme perustan. Strategiamme perustuu pitkäaikaisten vastuullisuuslupauksiemme neljään prioriteettialueeseen:

HIILINEUTRAALIUS

Vähennämme energiankulutusta ja tuotamme enemmän energiaa itse

Pitkän aikavälin päätavoite: Citycon on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.

SAAVUTETTAVUUS

Kannustamme ihmisiä käyttämään ympäristöystävällisiä liikkumismuotoja

Pitkän aikavälin päätavoite: Kaikkiin kohteisiimme on hyvät joukkoliikenneyhteydet, ja kannustamme ihmisiä käyttämään ympäristöystävällisiä kulkutapoja. Vuoteen 2030 mennessä suurin osa kävijöistä käyttää joukkoliikennettä, polkupyörää tai sähköautoja tai saapuu kauppakeskukseen kävellen.

MIELLYTTÄVYYS JA TURVALLISUUS

Kävijät, asiakkaat ja työntekijät viihtyvät kauppakeskuksissamme

Pitkän aikavälin päätavoite: Vuokralaisten tyytyväisyys turvallisuuteen, saamaansa palveluun ja meidän asiakaspalvelukisyyteemme on jatkuvasti yli 90 %. Lisäksi kävijöiden kauppakeskuksessa viettämä aika pitenee.

ERINOMAINEN KÄYTÄNNÖN TOTEUTUS

Parhaat käytännöt vakiotoimintatavoiksi

Pitkän aikavälin päätavoite: Citycon toteuttaa parhaita vastuullisuuskäytäntöjä selkeän suunnitelman mukaisesti ja seuraa saavutettuja tuloksia.

ERINOMAINEN KÄYTÄNNÖN TOTEUTUS

LUE LISÄÄ

Vastuullisuusstrategia on julkaistu kokonaisuudessaan osoitteessa

[www.citycon.com/fi/vastuullisuus/
lisaarvoa-vastuullisuudella](http://www.citycon.com/fi/vastuullisuus/lisaarvoa-vastuullisuudella)

PAINOPISTEIDEN JA OLENNAISTEN ASIOIDEN MÄÄRITTÄMINEN

Citycon haluaa tarjota parhaat liike-tilat ja päivittäiset ostoselämykset urbaaneissa kauppakeskuksissa Pohjoismaissa. Onnistuaksemme tässä meidän on kehitettävä ja pidettävä yllä taloudellista vakautta sekä menestyvää liiketoimintaa. Cityconin vastuullisuustyöllä vahvistetaan sidosryhmäsuhteita, ja se voi tuottaa lisäarvoa liiketoiminnalle, parantaa taloudellista suorituskykyä sekä tehostaa riskienhallintaa.

Olemme määritelleet sidosryhmiksemme ne tahot, joihin toimintamme vaikuttaa tai saattaa vaikuttaa ja jotka voivat vaikuttaa omien tavoitteidemme toteutumiseen. Näin määritellyjä sidosryhmiämme ovat kuluttajat, vuokralaiset, henkilöstö, sijoittajat, analytiikat ja osakkeenomistajat, yhteistyökumppanit, paikallisyhteisöt, kunnat ja tiedotusvälineet sekä kansalaisjärjestöt ja toimialajärjestöt. Toimiva vuorovaikutus meidän ja sidosryhmiemme välillä lisää läpinäkyvyyttä ja auttaa meitä kehittämään vastuullisuustoimiamme.

OLENNAISUUSARVIO

Päivitimme olennaisuusarvion vuonna 2017 samassa yhteydessä, kun päivitimme vastuullisuusstrategiamme. Olennaiset näkökohdat määriteltiin työryhmissä, haastatteluissa ja kyselytutkimuksissa, joihin

osallistui sisäisten ja ulkoisten sidosryhmien edustajia. Vuonna 2018 laajensimme vastuullisuusnäkökohtien olennaisuusarviota ja sisällytimme mukaan myös kauppakeskusten kävijöiden näkemykset toteuttamalla kävijäkyselyn. Kyselyä jaettiin sosiaalisessa mediassa ja kauppakeskusten verkkosivuilla Norjassa, Ruotsissa, Suomessa ja Virossa.

Vastuullisuus on kävijöillemme tärkeää. Vastaajista yli 80 % piti vastuullisuusnäkökohtia tärkeinä tai erittäin tärkeinä kauppakeskustemme liiketoiminnan onnistumiselle. Kyselytutkimuksen mukaan kävijöille tärkeimpiä vastuullisuusasioita ovat hyvä saavutettavuus joukkoliikennevälineillä, kierrätys ja jätehuolto sekä kauppakeskusten terveellisyys ja turvallisuus. Tutkimus osoittaa, että samat vastuullisuuteen kuuluvat asiat ovat tärkeitä sekä vuokralaisille että kävijöille.

Olellaisuusarviossa vertasimme sidosryhmiemme näkemyksiä siihen, miten tärkeitä eri vastuullisuusasiat ovat Cityconin liiketoiminnalle. Sen jälkeen olemme arvioineet, miten voimme toimillamme vaikuttaa näihin niin paikallisella tasolla kuin globaalisti.

Olellaisuusarvion tulokset on esitelty tiivistettynä yhteen kuvaan prioriteettimatriisissa.

OLENNAISIA NÄKÖKOHTIA TUNNISTETTAESSA OTETAAN HUOMIOON SEURAAVAT TEKIJÄT:

- 1) sidosryhmätutkimusten ja haastattelujen yhteydessä havaitut näkökohdat
- 2) strategiset linjaukset
- 3) riskienhallintaohjelma
- 4) sisäisen ja ulkoisen toimintaympäristön muutokset (mukaanlukien trendit)
- 5) toimialan parhaat käytännöt ja verrokkit
- 6) kestävän kehityksen viitekehys
- 7) raportoinnin laajuutta koskevat periaatteet.

Kaikki matriisissa esitetyt teemat on arvioitu tärkeiksi. Teemojen sijoittuminen matriisiin perustuu niiden vaikutuksiin ja sisäiseen sekä ulkoiseen toimintaympäristöön.

Cityconin johtoryhmä on käsitellyt ja hyväksynyt sekä vastuullisuusstrategian että prioriteettimatriisin. Tässä raportissa esitetyt GRI-tunnusluvut on valittu olennaisuusarvion tulosten perusteella. Olennaisen näkökohtien lisäksi Citycon raportoi tietyistä muista vastuullisuusasioista, koska ne ovat tärkeitä ulkoisille sidosryhmille tai vastuullisuusraportoinnin jatkuvuuden kannalta. Cityconin olennaisiksi määrittämät näkökohdat esitetään seuraavassa matriisissa.

LUE LISÄÄ

Lisätietoja siitä, miten määrittelimme meille ja sidosryhmillemme tärkeimmät asiat, on verkkosivuillamme osoitteessa www.citycon.com/fi/vastuullisuus/tarkeimmat-vastuullisuusteemat-meille-ja-sidosryhmillemme

PRIORITEETTIMATRIISI

CITYCONILLE OLENNAISET NÄKÖKOHDAT

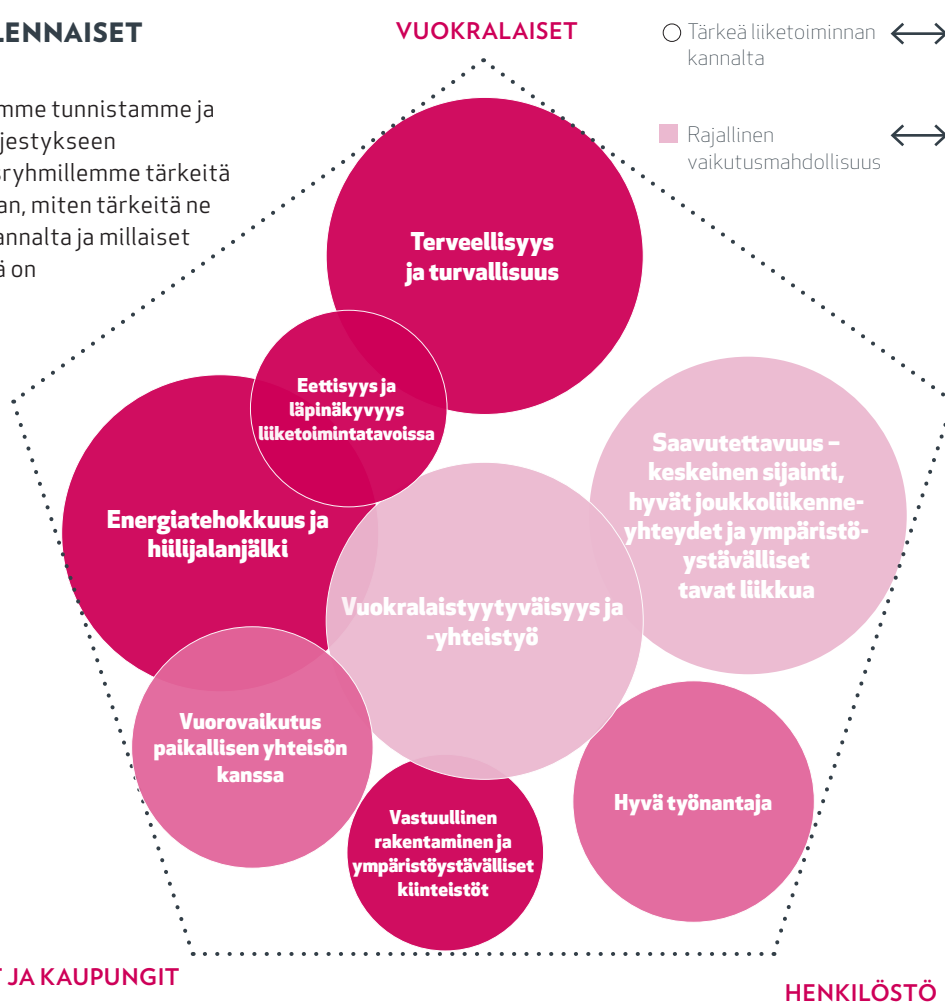
Olellisuusarviossamme tunnistamme ja asetamme tärkeysjärjestykseen sekä meille että sidosryhmillemme tärkeitä näkökohtia sen mukaan, miten tärkeitä ne ovat liiketoiminnan kannalta ja millaiset mahdollisuudet meillä on vaikuttaa niihin.

ANALYTIKOT JA SIJOITTAJAT

KUNNAT JA KAUPUNGIT

VUOKRALAISET

VIERAILIJAT

OLENNAISET NÄKÖKOHDAT SIDOSRYHMITTÄIN

VUOKRALAISET

- Terveellisyys ja turvallisuus
- Saavutettavuus
- Kierrätys ja jätehuolto
- Vuorovaikutus paikallisen yhteisön kanssa

HENKILÖSTÖ

- Hyvä työnantaja
- Vuokralaisten tyytyväisyys
- Energiatehokkuus

ANALYTIKOT JA SIJOITTAJAT

- Vuorovaikutus paikallisen yhteisön kanssa
- Energiatehokkuus ja hiilijalanjälki
- Eettisyys ja läpinäkyvyys liiketoimintatavoissa

KUNNAT JA KAUPUNGIT

- Vuorovaikutus paikallisen yhteisön kanssa
- Energiatehokkuus ja hiilijalanjälki
- Saavutettavuus

VIERAILIJAT

- Saavutettavuus
- Kierrätys ja jätehuolto
- Terveellisyys ja turvallisuus

JATKUVAA VUOROPUHELUA SIDOSRYHMIEN KANSSA

Meille on ensisijaisen tärkeää toimia yhteistyössä paikallisten asukkaiden, vuokralaisten, kuntien ja kävijöiden kanssa niin kauppakeskuksissamme kuin niitä ympäröivissä yhteisöissäkin. Sitoudumme tiukkoihin eettisiin periaatteisiin ja pyrimme tekemään kauppakeskustamme hiilineutraaleja, saavutettavia, miellyttäviä sekä turvallisia ympäristöjä kaikille kävijöille. Tavoitteenamme on kehittää jatkuvasti uusia tapoja edistää vuorovaikutusta sidosryhmiemme kanssa ja ottaa paremmin huomioon siinä esiin nousseita seikkoja.

Päivittäiseen toimintaamme kuuluu useita eri tapoja kuunnella sidosryhmiämme. Näitä ovat esimerkiksi asiakaspalautte ja siihen vastaaminen sekä paikallisten asukkaiden kuuleminen kehityshankkeiden yhteydessä ja muiden, yhteisöille ajankohtaisten asioiden tiimoilta.

Citycon ylläpitää jatkuvaa aktiivista vuoropuhelua pääomamarkkinatoimijoiden eli esimerkiksi kotimaisten vähittäiskauppa-alan sijoittajien, kansainvälisten institutionaalisten sijoittajien sekä analyytikoiden kanssa. Cityconin tavoitteena on avoin ja jatkuva pääomamarkkinaviestintä, jonka kanavia ovat pörssitiedotteet, talousraportit ja muu raportointi. Lisäksi Citycon käy henkilökohtaisia keskusteluja pääomamarkkinatoimijoiden kanssa johdon tapaamisissa ja puheluissa sekä sijoittajaviestinnän kautta. Osallistumme sijoittajakonferensseihin ja sijoittajatapaamiskiertueille, yhtiökokouksiin sekä pääomamarkkinapäiville ja myös järjestämme tällaisia tilaisuuksia. Cityconin sijoittajaviestintä koordinoi kaikkea pääomamarkkinoihin liittyvää toimintaa, ja sen tärkein tehtävä on huolehtia siitä, että pääomamarkkinoilla on aina riittävät ja oikeat tiedot osakkeen arvon määrittämiseksi. Vuoden 2018 aikana Citycon tapasi yli sata institutionaalista sijoittajaa 16 konferens-

siissa ja kiertueella Euroopassa ja Yhdysvalloissa sekä osallistui useisiin kotimaisille vähittäiskauppasijoittajille suunnattuihin tapahtumiin. Lisäksi Citycon ylläpiti vuoden aikana jatkuvaa aktiivista vuoropuhelua vähittäiskauppa-alan analyytikoiden kanssa.

Tarjosimme sidosryhmillemme vastuullisuusasioita koskevan syvällisen katsauksen vastuullisuusselvityksessämme ja osallistuimme mm. CDP- ja ISS-Oekom-kyselyihin. Osallistuimme myös toimialajärjestöjen toimintaan ja keskustelimme kansalaisjärjestöjen kanssa eri foorumeilla ja eri hankkeisiin liittyen. Järjestöjä olivat esimerkiksi EPRA (European Public Real Estate Association), Yritysvastuuverkosto FIBS, GBC Suomi ry, NCSC (Nordic Council of Shopping Centres), ICSC (International Council of Shopping Centres) sekä Nuorten Palvelu ry.

LUE LISÄÄ

Lisätietoa aiheesta: Lue lisää tavoistamme toimia yhdessä vuokralaisten ja paikallisyhteisön kanssa **sivulta 15–17**.

CASE

Ihmisten ja liiketoiminnan kasvun tukeminen paikallistasolla: Jo useamman vuoden ajan Citycon on tehnyt yhteistyötä norjalaisen Folkeuniversitetetin kanssa Bergenissä ja Drammenissa tarjotakseen jatkokoulutusta vuokralaistensa työntekijöille.

LUE LISÄÄ

CASE

Vähittäiskaupan keskusten siirtyminen kaupungin keskusta-alueen ulkopuolelle on heikentänyt keskustan vetovoimaisuutta Lahdessa. Samalla keskustan turvallisuus on heikentynyt. Citycon päätti puuttua tilanteeseen ja järjesti yhdessä kunnan ja alan asiantuntijoiden kanssa kauppakeskus Triossa tilaisuuden, johon kutsuttiin sidosryhmien edustajia keskustelemaan ja etsimään ratkaisuja ongelmiin.

LUE LISÄÄ

ERINOMAINEN KÄYTÄNNÖN TOTEUTUS

Vastuullisuusprioriteetit:

Hiilineutraalisuus > Saavutettavuus > Miellyttävyys ja turvallisuus

Muut vastuullisen kauppakeskustoimijan perusominaisuudet:

Hyvä työnantaja > Toimintaperiaatteet > Alihankintaketju > Jätteet ja vesi

VASTUULLISUUSPRIORITEETIT VUONNA 2018

Olemme Cityconissa tunnustaneet useita meillemme tärkeitä vastuullisuusasioita. Strategisesti tärkeät asiat esitellään vastuullisuusstrategiassamme, ja niitä käsitellään kohdassa "Vastuullisuusprioriteetit vuonna 2018". Muita tärkeitä vastuullisuusasioita käsitellään kohdassa "Muut vastuullisen kauppakeskustoiminnan kulmakivet". Ne ovat Cityconin vastuullisen liiketoiminnan perusta, mutta niitä ei esitellä vastuullisuusstrategiassamme.

ERINOMAINEN KÄYTÄNNÖN TOTEUTUS:

Strategian toimeenpano lähivuosina:

- Vastuullisuustyölle määritetään henkilökohtainen tavoitejärjestelmä.
- Vastuullisuustoimien roolit ja vastuut ovat selkeät. Kaikissa kohteissa listataan opitut asiat selkeästi, raportoidaan tuloksista ja otetaan parhaat käytännöt aktiivisesti käyttöön.
- Vuoden 2020 loppuun mennessä kaikki kiinteistömme ovat BREEAM In-Use sertifioituja vähintään Good-tasolla.
- Kaikille uusille kehityshankkeille hankitaan ympäristösertifikaatti.
- Citycon palkitsee vuosittain toimen-

piteet, jotka tukevat parhaiten yhtiön vastuullisuusstrategiaa (palkinto voidaan myöntää esimerkiksi vuokralaisille tai yhteisöhankeille).

Vastuullisuustavoitteidemme saavuttaminen edellyttää, että parhaat käytännöt otetaan käyttöön. Käytännössä se merkitsee sitä, että opimme toisiltamme ja jaamme toimivia käytäntöjä ja ideoita maiden sekä toimintojen rajojen yli. Vastuullisuuskehitystä arvioidaan konsernitason neljännesvuosittain, mikä mahdollistaa projektien ja prosessien tarkan seurannan. Olennainen osa erinomaista käytännön toteutusta on saada kiinteistöillemme BREEAM In-Use sertifiointi. Sertifioinnit tekee oma henkilökuntamme. Näin he tutustuvat kauppakeskuksiimme perusteellisesti ja pystyvät huolehtimaan siitä, että keskuksia johdetaan parhaalla mahdollisella tavalla.

VASTUULLINEN RAKENTAMINEN JA YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISET KIINTEISTÖT

Ympäristöystävällisissä kiinteistöissä pyritään käyttämään resursseja tehokkaasti ja vähentämään terveys- sekä ympäristö-

vaikutuksia. Niin uusissa hankkeissa kuin kehityshankkeissakin otetaan huomioon ympäristövaikutukset, vuokralaisten ja kävijöiden terveyteen liittyvät seikat sekä tilojen viihtyisyys. Tähän päästään täyttämällä ja jopa ylittämällä rakennusmääräysten vaatimukset sekä panostamalla energiatehokkuuteen, materiaalivalintoihin, materiaalien käyttöön ja uusiokäyttöön, sisäilman laatuun ja vedenkäytön tehokkuuteen. Cityconin kiinteistöt eivät sijaitse suojelluilla maa-alueilla. Kauppakeskustemme ympäristövaikutuksia ja epäsuoria vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen vähentää se, että kauppakeskustemme sijaitsevat kaupunkiympäristöissä ja julkisen liikenteen saavutettavissa. Lisäksi suosimme liikennemuotoja, jotka eivät tuota hiilidioksidipäästöjä. Ympäristövaikutusten arviointi tehdään suurimmalle osalle kaavoitushankkeista ja isoista kehityshankkeista. Kohteissa, joissa laki ei edellytä ympäristövaikutusten arviointia, Citycon päättää oman arvioinnin tekemisestä tapauskohtaisesti.

Vuonna 2018 jatkoimme kiinteistöjemme BREEAM-sertifiointeja. Vuoden aikana kiinteistöistämme 21 on sertifioitu tai uudelleensertifioitu. Vuoden 2018 lopussa

83 prosenttia kauppakeskustistamme oli BREEAM In-Use sertifioituja. Avasimme myös yhden uuden kauppakeskuksen, Mölndal Gallerian. Mölndal Galleria on ensimmäinen BREEAM-sertifioitu kauppakeskus Göteborgin alueella, ja se saavutti sertifioinnissa tason "Very good". Vastuullisuusstrategiamme mukaisesti tavoitteenamme on, että kaikki kiinteistömme ovat BREEAM In-Use sertifioituja vuoden 2020 loppuun mennessä ja että kaikille uusille kehityshankkeille hankitaan ympäristösertifikaatti.

CASE

Iso Omena sai parhaan suomalaisen kauppakeskuksen palkinnon, ja Pikkulaiva valittiin Kauppakeskusteko 2018 -kilpailun voittajaksi ja palkittiin myös vuoden innovaationa. Kauppakeskusteko 2018 -kilpailun tuomaristo kiitteli erityisesti Cityconin ratkaisun innovatiivisuutta ja vastuullisuutta.

LUE LISÄÄ

ERINOMAINEN KÄYTÄNNÖN TOTEUTUS

Vastuullisuusprioriteetit:

Hiilineutraalius > Saavutettavuus > Miellyttävyys ja turvallisuus

Muut vastuullisen kauppakeskustoimijan perusominaisuudet:

Hyvä työnantaja > Toimintaperiaatteet > Alihankintaketju > Jätteet ja vesi

HIILINEUTRAALIUS

VÄHENNÄMME ENERGIANKULUTUSTA JA TUOTAMME ENEMMÄN ENERGIAA ITSE

Strategian toimeenpano lähivuosina:

- Kaikissa kohteissa tuotetaan uusiutuvaa energiaa omaan käyttöön.
- Vuoden 2020 loppuun mennessä Citycon on pienentänyt neliömetrikohtaista energiankulutusta 15 prosentilla (vuoden 2014 tasosta).
- Vuodesta 2018 alkaen kaikissa kohteissa käytetään ainoastaan vihreää sähköä.
- Vuodesta 2018 alkaen kahta prosenttia nettovuokratuotoista vastaava summa budjetoidaan arvoa lisääviin energiainvestointeihin.

Ymmärrämme, että rakennukset aiheuttavat suuren osan maailman hiilidioksidipäästöistä ja energiankulutuksesta. Kiinteistöalalla on mahdollisuus vähentää kiinteistöjen ylläpitokuluja ja samalla pienentää energiaan liittyviä ympäristövaikutuksia. Päivittäisessä työssämme pyrimme vähentämään energi-

ankulutusta, parantamaan tehokkuutta ja tuottamaan puhdasta uusiutuvaa energiaa. Energiakustannusten aleneminen ja uusiutuvan energian tuotanto paikan päällä parantavat kannattavuutta ja lisäävät kiinteistöjen houkuttelevuutta sekä kilpailukykyä.

ENERGIATEHOKKUUS JA HIILIJALANJÄLKI

Citycon pyrkii pienentämään vaikutustaan ilmastonmuutokseen energiansäästötoimilla, lisäämällä energiansäästöön tähtäävää yhteistyötä vuokralaisten kanssa, lisäämällä omaa uusiutuvan energian tuotantoa ja kasvattamalla uusiutuvan energian osuutta ostetusta sähköstä. Vuonna 2018 vihreän sähkön osuus oli 100 prosenttia omasta sähkönkulutuksestamme. Kauppakeskusten keskeiset sijainnit ja hyvät joukkoliikenneyhteydet vähentävät myös henkilöautoliikenteen tuottamia ympäristöhaittoja. Cityconin kiinteistöjen energiankulutus on pääasiassa epäsuoraa energiankulutusta eli ostoenergiaa. Ainoastaan muutamassa kauppakeskuksessa on fossiilisia polttoai-

KIINTEISTÖJEN KASVIHUONEKAASUJEN OMINAISPÄÄSTÖT

(Vertailutasoon korjattu, kgCO₂e/m²)

neita käyttävät lämmitysjärjestelmät, joiden polttoaineen käyttö raportoidaan suorana energiankulutuksena.

Vuoden 2018 aikana Citycon asensi yhden uuden aurinkovoimalan ja toteutti

CASE

Tukholman metropolialueella sijaitseva kauppakeskus Jakobsbergs Centrum on Ruotsin ensimmäinen kauppakeskus, joka on siirtynyt käyttämään maalämpöä kauppakeskuksen lämmitykseen ja jäähdyttämiseen ja jonka katolle on asennettu aurinkopaneelit.

[LUE LISÄÄ](#)

CASE

Kauppakeskuksissa energiatehokkuus edellyttää kulkemista kehittyvien energiamarkkinoiden etulinjassa. Citycon perehtyy muun muassa säätösähkömarkkinoihin.

[LUE LISÄÄ](#)

laajan tarjous- ja suunnittelukierroksen yhdeksän uuden aurinkovoimalan rakentamiseksi. Kun kaikki voimat on otettu käyttöön vuonna 2019, Cityconin kauppakeskusten aurinkovoimaloiden arvioidaan tuottavan energiaa vuositasolla yhteensä 4 000 MWh.

Vuonna 2018 tuotimme aurinko- ja geoenergiavoimaloissamme paikallisesti 6 693 MWh uusiutuvaa energiaa.

Pohjoismaissa vuosi 2018 oli energiansäästön kannalta haasteellinen. Suomessa ja Ruotsissa talvi oli epätavallisen kylmä ja kesä ennätysellisen lämmin. Norjassa koettiin tunnetun historian kuudenneksi kuumin kesä. Kuumien kesäpäivien takia ilmastointiin käytetty energiankulutus kasvoi, ja joissakin kauppakeskuksissa myös vedenkulutus lisääntyi ylimääräisen viilennystarpeen takia.

Cityconin vertailutasokorjattu kauppakeskusten kokonaisenergiankulutus (ml. kiinteistösähkö sekä säänormeerattu lämpö ja jäähdytys) vuokrattavaan pinta-alaan suhteutettuna kasvoi 6,3 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

Kokonaishiilijalanjälki pieneni edellisvuodesta 13,2 prosenttia. Lasku johtui muun muassa yhtiön kiinteistökannan muutoksista ja hiilidioksidittoman sähkön hankinnan osuuden kasvusta. Kiinteistöjemme kasvihuonekaasujen ominaispäästöt laskivat 6,6 prosenttia edellisvuodesta.

Vuonna 2018
tuotimme aurinko- ja
geoenergiavoimaloissamme
paikallisesti 6 693 MWh
uusiutuvaa energiaa.

LUE LISÄÄ

Tarkemmat tiedot energiatehokkuudesta ja hiilijalanjäljestä on Ympäristövastuun avainluvissa **sivuilla 24–28**.

ERINOMAINEN KÄYTÄNNÖN TOTEUTUS

Vastuullisuusprioriteetit:Hiilineutraalius > **Saavutettavuus** > Miellyttävyys ja turvallisuus**Muut vastuullisen kauppakeskustoimijan perusominaisuudet:**

Hyvä työnantaja > Toimintaperiaatteet > Alihankintaketju > Jätteet ja vesi

SAAVUTETTAVUUS

KANNUSTAMME IHMISIÄ KÄYTTÄMÄÄN YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISIÄ TAPOJA LIKKUA

Strategian toimeenpano lähivuosina:

- Kaikissa kohteissa on sähköautojen ja polkupyörien latausmahdollisuus.
- Kaikissa kohteissa ihmisiä kannustetaan pyöräilemään ja testataan erilaisia pyöräilyä edistäviä toimintatapoja. Parhaat käytännöt levitetään kaikkiin kohteisiin.
- Joukkoliikenneyhteyksiä kehitetään tulevaisuutta ennakoiden yhdessä paikallisten sidosryhmien kanssa.
- Keskitymme raideliikenneyhteyksien äärellä sijaitseviin kauppakeskuksiin.

Kauppakeskusten hyvät joukkoliikenneyhteydet ovat olennainen osa paitsi vastuullisuusstrategiaamme mutta myös kokonaisstrategiaamme. Kaikki kauppakeskuksemme ovat hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä, ja tavoitteena on, että ne ovat saumaton osa kaupunkien joukkoliikenne-

järjestelmiä. Kaikkiin kauppakeskuksiimme pääsee linja-autolla, ja kauppakeskuksista kymmenen on metrolinjan, 17 junaradan ja kuusi raitiovaunuliikenteen reittien varrella. Norjassa ja Ruotsissa on viidessä kauppakeskuksessa aloitettu yhteiskäyttöön tarkoitettujen autojen vuokraustoiminta, mikä osaltaan vahvistaa kauppakeskusten asemaa liikenteen solmukohtina. Lisäksi pyrimme siihen, että kauppakeskuksissamme on mukava käydä kävellen, pyöräillen ja sähköautolla. Kauppakeskuksista 87 % on osoittanut turvalliset tilat pyörien pysäköintiä varten, ja neljässä kauppakeskuksessa on sähköpyörien latauspisteet. Niissä kaupungeissa, joissa on kaupunkipyöräpalvelu, toimimme aktiivisesti sen hyväksi, että saisimme kaupunkipyöräaseman kauppakeskuksen läheisyyteen.

Teemme kauppakeskusasioinnista entistäkin mukavampaa varaamalla osan pysäköintipaikoista vähäpäästöisille autoille, perheille ja liikuntarajoitteisille sekä varmistamalla, että kauppakeskuksemme ovat esteettömiä.

Seuraavat luvut kuvaavat kauppakeskustemme saavutettavuutta vuoden 2018 lopussa:

- Saavutettavuus joukkoliikenteellä: 100 % kauppakeskuksista
- Sähköautojen latauspisteitä: 209
- Vähäpäästöisille ja hybridautoille varattuja pysäköintiruutuja: 150
- Invalidi- ja perhepysäköintiruutuja: 839
- Polkupyöräparkkeja: 3786
- Osuus vierailijoista, jotka saapuvat joukkoliikenteellä, pyöräillen tai kävellen: 54 %

LUE LISÄÄ

Iso Omena on eteläisen Espoon sydämessä sijaitseva joukkoliikenteen keskus

www.citycon.com/fi/vastuullisuus/kannustamme-asiakkaitamme-kayttamaan-ymparistoystavallisia-kauppakeskuksemme

CASE

Ympäristöystävällinen ja tehokas tavaroiden ja jätteiden logistinen järjestelmä. Norjalaisessa Askerin kaupungissa sijaitsevassa Trekanten-kauppakeskuksessa toteutetaan pilottihanke, jossa tutkitaan ja testataan innovatiivisia ratkaisuja logistiikasta aiheutuvien päästöjen hillitsemiseksi.

LUE LISÄÄ

ERINOMAINEN KÄYTÄNNÖN TOTEUTUS

Vastuullisuusprioriteetit:Hiilineutraalius > Saavutettavuus > **Miellyttävyyden ja turvallisuus****Muut vastuullisen kauppakeskustoimijan perusominaisuudet:**

Hyvä työnantaja > Toimintaperiaatteet > Alihankintaketju > Jätteet ja vesi

MIELLYTTÄVYYS JA TURVALLISUUS

KÄVIJÄT, ASIAKKAAT JA TYÖNTEKIJÄT VIIHTYVÄT KAUPPAKESKUKSISSAMME

Strategian toimeenpano lähivuosina:

- Citycon toimii aktiivisesti ja tulevaisuutta ennakoiden luodakseen alalle turvallisuutta koskevan vakioidun toimintamallin.
- Nuorten yhteistyö- ja osallisuusprojekteja käynnistetään sekä erilaisia toimintatapoja testataan. Parhaat käytännöt levitetään kaikkiin kohteisiin. Vuoden 2020 loppuun mennessä kaikissa kohteissa on nuoria osallistavia toimia.
- Tavoitteena on, että kaikki kauppakeskukset tarjoavat vuosittain tilojaan vastikkeetta paikallisyhteisöjen, kansalaisjärjestöjen ja paikallisten yritysten käyttöön ja näin edistävät omistajuuden sekä osallisuuden tunnetta paikallisyhteisössä.
- Kaikki cityconlaiset voivat käyttää yhden päivän vuodessa vapaaehtoisuustyöhön Cityconin kauppakeskuksissa

järjestettävissä yhteisöjä hyödyttävissä tapahtumissa.

VUOKRALAISTEN TYYTYVÄISYYS JA YHTEISTYÖ

Yhteistyö vuokralaisten kanssa on tärkeää vastuullisuustavoitteidemme saavuttamisen kannalta. Autamme ja rohkaisemme vuokralaisiamme osallistumaan vastuullisuustyöhömmä esimerkiksi kannustamalla heitä ottamaan energiatehokkuuden huomioon myymälöiden muutostöissä, tarjoamalla kierrätysneuvontaa heidän henkilöstölleen ja kutsumalla heitä mukaan nuorisoyhteistyöhömmä, jonka tavoitteena on tehdä kauppakeskuksestämme kaikille kävijöille mukavia ja viihtyisiä paikkoja.

Olemme aktiivisessa viestintäyhteisyydessä vuokralaistemme kanssa. Meillä on vuokralaisten käyttöön tarkoitettu verkkoportaali, johon on koottu laajasti tietoa eri aihealueista aina turvallisuudesta kierrätykseen ja jätehuoltoon. Vuokralaistapaamisissa palautetta voi antaa myös henki-

lökohtaisesti. Teemme liiketoimintamme eri osa-alueisiin liittyviä laajoja vuokralaisten tyytyväisyystutkimuksia, jotta voimme yhdessä vuokralaistemme kanssa tunnistaa kehityskohteita. Vuonna 2018 toteutimme toista kertaa suuren yhtenäistutkimuksen, jonka kohderyhmänä olivat vuokralaisemme Ruotsissa, Norjassa, Suomessa ja Virossa. Kyselytutkimus lähetettiin yli 3 000 vuokralaiselle ja heistä 42 % vastasi kyselyyn. Edellisvuoteen verrattuna vastaajien määrä kasvoi yhdeksän prosenttiyksikköä. Vastausten perusteella 82 % vuokralaisistamme on tyytyväisiä Cityconin toimintaan. Tyytyväisyysaste laski yhden prosenttiyksikön edellisvuodesta, mutta pientä siirtymää havaittiin jokseenkin tyytyväisten ja erittäin tai täysin tyytyväisten välillä siten, että edellisiä on nyt vähemmän ja jälkimmäisiä enemmän. Vuonna 2018 alettiin soveltaa toimintasuunnitelmaa, jonka tarkoitus on selvittää, mikä vuokralaisten mielestä on kauppakeskuksessa tärkeintä. Kehitämme erityisesti näitä osa-alueita.

CASE

Vuokralaisten tyytyväisyystutkimus innostaa toimintaan. Vuosittain toteutettavan vuokralaisten tyytyväisyystutkimuksen tuloksiin tutustutaan kaikissa kauppakeskuksissa, ja valitsemme kehityskohteet vuokralaisilta saadun palautteen perusteella.

LUE LISÄÄ

Vuokralaiskyselyn mukaan tärkeimpiä tekijöitä vastuullisuusprofiilin kannalta ovat tärkeysjärjestyksessä kauppakeskusten terveellisyys ja turvallisuus, hyvä saavutettavuus joukkoliikennevälineillä, tehokas jätehuolto ja kierrätys sekä kauppakeskuksessa järjestettävät, koko yhteisöä rikastuttavat tapahtumat.

KAUPPAKESKUSTEMME TERVEELLISYYS JA TURVALLISUUS

Kauppakeskustemme turvallisuus ja miellyttävyys ovat meille erittäin tärkeitä ja pyrimme tinkimättömästi takaamaan työntekijöiden, vuokralaisten ja kävijöiden turvallisuuden. Terveellisten, turvallisten, helposti saavutettavien ja miellyttävien kauppakeskusten luominen ei kuitenkaan ole pelkästään meistä kiinni. Siksi teemme näissä asioissa yhteistyötä vuokralaisten, lähiseudun asukkaiden ja viranomaisten kanssa. Tämän lisäksi edistämme aktiivisesti yhteistyötä koko toimialalla. Pyrimme linkittämään terveellisyteen ja turvallisuuteen liittyviä asioita yhteistyöhön, sillä uskomme, että paras perusta miellyttävälle ja turvalliselle kauppakeskukselle luodaan olemalla aktiivinen ja arvostettu paikallisyhteisön jäsen.

Suomessa otettiin käyttöön selainpohjainen turvallisuustentti vuoralaisillemme ja palveluntarjoajillemme. Tentissä käydään läpi turvallisuuteen liittyvät perusasiat

kertaamalla toiminta erilaisissa onnettomuustilanteissa ja muissa vaaratilanteissa, joita kauppakeskuksessa voi sattua. Jokaisen vuokralaisen ja palveluntarjoajan on suoritettava koe hyväksytysti kerran vuodessa, ja uusien työntekijöiden täytyy suorittaa koe hyväksytysti ennen kuin heille myönnetään avaimet kiinteistöön. Koe on osa turvallisuusjärjestelmää, johon kuuluvat myös pelastussuunnitelmat, kartat ja muu kauppakeskuksen turvallisuuteen ja kierrätykseen liittyvä ohjeistus.

Ruotsissa käynnistettiin kiinteistöjen sertifiointiprosessi kauppakeskuksille suunnitellun SAFE-standardin mukaan. SAFE on ainoa kansainvälisesti tunnustettu kauppakeskusten riski- ja turvallisuusstandardi. Tällä hetkellä kuudelle kauppakeskuksistamme on myönnetty SAFE-sertifikaatti, ja tavoitteemme on sertifioida kaikki keskuksset SAFE-standardin mukaan.

Vuonna 2018 allekirjoitimme turvallisuusalan yhteistyökumppanimme Securitaksen kanssa sopimuksen henkilökunnan ja vartijoiden turvallisuus- ja palontorjuntakoulutusten sekä vuokralaisten paloturvallisuus- ja evakuoitinkoulutusten järjestämisestä kaikissa kauppakeskuksistamme. Vuoden aikana suunnitellut koulutukset järjestetään vuosittain vuodesta 2019 alkaen. Vuonna 2018 turvallisuus koulutusta järjestettiin henkilökunnalle ja vuokralaisille 17 kauppakeskuksessa, palontorjuntakoulu-

tusta 32 kauppakeskuksessa ja ensiapukoulutusta 13 kauppakeskuksessa.

Kaikissa kohteissamme pidetään vuosittain terveys- ja turvallisuuskatselmuksia. Vuonna 2018 ei kirjattu yhtään ilmoitusta terveys- ja turvallisuussäädösten rikkomisesta. Hyvinvoinnin ja terveyden arviointi kuuluu myös kauppakeskusten BREEAM In-Use -sertifiointiin. Tällä hetkellä kauppakeskuksistamme 83 prosentille on myönnetty BREEAM In-Use -sertifikaatti.

Konsernimme turvallisuuspäällikkö on ICSC:n (International Council of Shopping Centres) ja NCSC:n (Nordic Council of Shopping Centres) turvallisuusryhmän jäsen.

VUOROVAIKUTUS PAIKALLISEN YHTEISÖN KANSSA

Cityconin näkemyksen mukaan yksi kauppakeskuksen menestyksen avaimista on olla aito paikallisyhteisön keskus, jonne ei tulla vain ostoksille ja asioimaan vaan myös viettämään aikaa perheen ja ystävien kanssa. Kauppakeskuksset ovat luonteva ympäristö olla vuorovaikutuksessa paikallisen yhteisön kanssa ja ne ovat erinomaisia paikkoja tapahtumien järjestämiseen.

Kauppakeskuksistamme Pohjoismaissa ja Baltiassa järjestettiin vuoden 2018 aikana yli 700 erilaista tapahtumaa, tiedotustilaisuutta ja yhteisöllisyyttä vahvistavaa tilaisuutta. Kansalaisjärjestöjen kanssa toteutettavien

CASE

Ryhmä nuoria pääsi tutustumaan kauppakeskuksen kulissien takaiseen toimintaan Tampereen Koskikeskuksessa, kun Citycon yhdessä Nuorten Palvelut ry:n kanssa järjesti nuorille mahdollisuuden yöpyä kauppakeskuksessa kauppakeskuksen johdon ja vartijoiden kanssa.

LUE LISÄÄ

pitkän aikavälin yhteistyöhankkeiden ohella järjestimme teatteriesityksiä, pop-up-näyttelyitä, kierrätystapahtumia, askartelua ja ympäristökasvatusta lapsille ja ennätyskellisen kuumen kesän takia jopa koirien allasjuhlat kuumuudesta kärsiville karvaturreille.

LUE LISÄÄ

palkitusta nuorisovartijahankkeestamme verkkosivulta www.citycon.com/fi/vastuullisuus/nuorten-omat-jarjestyksenvalvojat-kauppakeskuksistamme

Tukholmassa jatkettiin suuren suosion saaneita takakonttikirppiksä, jotka muunsivat pysäköintialueet vilkkaiksi markkinapaikoiksi useita kertoja vuodessa. Högdalen Centrumissa jatkettiin maanalaista kaupunkiviljelyhanketta. Norjassa järjestimme lähiruokamarkkinoita ja paikallisten taiteilijoiden näyttelyitä, osallistuimme hyväntekeväisyystapahtumiin ja pystytimme ulkoilmateatterin elokuvien ystäville.

Yksi yhteistyön keskeinen painopistealue on nuoriso- ja lapsityö. Järjestimme Tampereen Koskikeskuksessa nuorison terveys- ja toimintapäivän yhteistyössä kansalaisjärjestöjen kanssa. Tukholman Liljeholmstorget Galleriassa järjestetty kierrätysviikonloppu koostui työpajoista ja tietoisuista aikuisille, ja lapsille oli järjestetty askartelua kierrätysmateriaaleja

CASE

Vuonna 2018 Lappeenrannan IsoKristiinassa järjestettiin ammattikoululaisten pop-up-tapahtuma, jossa he pääsivät esittelemään taitojaan ja kokeilemaan oppimista normaalista poikkeavassa oppimisympäristössä.

LUE LISÄÄ

käyttäen. Espoon Isoon Omena tehtiin nuorisolle oma olohuone, johon he voivat tulla viettämään aikaa kesälomalla. Paikallisille koululaisille järjestettiin tutustumiskierros kauppakeskuksen kierrätystiloihin. Ruotsin Åkersbergassa järjestettiin Junior Achievements -messut sekä useita muita kulttuuri- ja musiikkitapahtumia nuorille ja lapsille yhteistyössä paikallisten koulujen kanssa.

Koskikeskuksen, Myrmanin, Ison Omenan, Kista Gallerian, Linderudin, Storbyenin ja Stopp Senterin kauppakeskukset osallistuvat nuorisotyöhön ja turvallisuuskysymysten käsittelyyn yhteistyössä paikallishallinnon, koulujen ja nuorisojärjestöjen kanssa. Kista Galleriassa toteutettiin yhteistyössä paikallishallinnon kanssa hanke, jossa nuorisotyöhön erikoistuneet työntekijät kävivät viisi kertaa viikossa vahvistamassa nuorten ja kauppakeskuksen vartijoiden välisiä suhteita. Suomessa nuorisovartijahanketta jatkettiin ja laajennettiin, ja lisäksi suunnitelmissa on laajentaa Tampereen alueella kokeiltua kattavampaa yhteistyötä kuntien, sosiaalipalveluiden ja kansalaisjärjestöjen kanssa.

Norjassa tehtiin turvallisuusyhteistyötä poliisin, kunnan ja muiden vähittäiskauppojen kanssa Sarpsborgin kauppakeskuksissa. Hanke piti sisällään nuorten koulutusta ja sovittelua pienten vahinkojen tekijöiden sekä vähittäiskauppojen välillä. Vuodesta 2015 Oslon Linderud Senter on tehnyt yhteistyötä paikallisen koulun kanssa tarjoamalla kesä-

työpaikkoja koulun oppilaille. Vuonna 2018 paikallisessa lukiossa alkoi liiketalouden kurssi, jonka toteutukseen Linderud Senter ja useat vuokralaisemme osallistuivat toimimalla esimerkiksi mentoreina ja tarjoamalla kurssille osallistuneille opiskelijoille työharjoittelupaikkoja. 72 nuorta on saanut kesätyöpaikan kauppakeskuksesta.

Norjan ja Suomen kauppakeskuksissa on järjestetty vanhemmalle väestölle seniorikävelyjä. Lahdessa kauppakeskus Triossa sijaitseva Lyytin Tupa on vanhemmalle väestölle suunnattu kohtaamispaikka, jolla pyritään lievittämään ja ehkäisemään vanhusten yksinäisyyttä. Lyytin Tupa on yhteistyöhanke Cityconin ja vuokralaisena olevan marketin kanssa. Lyytin Tupaan voi tulla juttelemaan, nauttimaan kupillisen kahvia tai vaikkapa pelaamaan korttia vapaaehtoistyöntekijän kanssa. Se on erinomainen esimerkki yhteistyöstä yhdessä vuokralaistemme kanssa.

Citycon ei tue poliittisten puolueiden tai ryhmittymien toimintaa. Cityconin kauppakeskuksissa voidaan kuitenkin järjestää poliittisten puolueiden vaalikampanjalaisuuksia kauppakeskuksen normaalien vuokrausperiaatteiden mukaisesti. Citycon pyrkii avoimeen keskusteluyhteyteen toiminta-alueidemme päättäjien ja virkamiesten kanssa. Edustajiamme on osallistunut kehityshankkeiden kaavoitus- ja suunnittelu- vaiheessa kunnallispoliittisten toimielinten kokouksiin. Lisäksi Citycon on osallistunut

CASE

Kolbotn Torg osallistui tapahtumaan, joka kokosi yhteen liikeyritykset, vapaaehtoisjärjestöt ja julkisten palveluiden toimijat. Tapahtuma oli hieno tapa vahvistaa yhteisöllisyyttä ja suunnitella yhteisöllisyyttä vahvistavia, hauskoja tilaisuuksia kauppakeskukseen.

LUE LISÄÄ

kehityshankkeidemme kaavoitusta ja suunnittelua käsitteleviin asukastilaisuuksiin yhdessä kuntatoimijoiden kanssa. Tavoitteena on ollut lisätä ja edistää vuorovaikutusta sekä jakaa tietoa avoimesti lähialueen asukkaille.

ERINOMAINEN KÄYTÄNNÖN TOTEUTUS

Vastuullisuusprioriteetit:

Hiilineutraalius > Saavutettavuus > Miellyttävyys ja turvallisuus

Muut vastuullisen kauppakeskustoimijan perusominaisuudet:

Hyvä työnantaja > Toimintaperiaatteet > Alihankintaketju > Jätteet ja vesi

MUUT VASTUULLISEN KAUPPAKESKUSTOIMIJAN PERUSOMINAISUUDET

HYVÄ TYÖNANTAJA

ANNAMME HENKILÖSTÖLLE TILAISUUDEN KASVAA JA KUKOISTAA
Cityconin henkilöstöstrategian ydin on tarjota henkilöstölle erilaisia mahdollisuuksia ja antaa heille tilaisuus ammatilliseen kasvuun. Cityconilla on vahva, suorituksen johtamiseen ja arvioihin perustuva yrityskulttuuri. Se rakentaa hyvää työntekijäkokeemusta - Cityconilaiset viihtyvät työssään ja ovat siitä ylpeitä.

Kaikkia cityconlaisia kannustetaan **etsimään mahdollisuuksia oppia ja kehittyä**. Edistämme sisäistä liikkuvuutta, ja joka vuosi monet työntekijät siirtyvät uusiin tehtäviin eri toimintojen välillä ja jopa maasta toiseen. Pyrimme täyttämään mahdollisimman monet avoimet työpaikat sisäisellä haulla.

Aktiivisen **osaamisen hallinnan** avulla pyrimme löytämään sopivimman toimintakulttuurin, työtehtävän ja työntekijän yhdistelmän. Useat yhtiön työntekijät on

rekrytoitu harjoittelijoiksi opintojensa loppuvaiheessa. Tuemme henkilöstöämme, jotta he voivat hyödyntää koko potentiaalinsa, ja tarjoamme heille urakehitysmahdollisuuksia yrityksen sisällä. Henkilöstömme oppii uutta monella eri tavalla – työkokemuksen myötä, kollegoilta, koulutuksista, seminaareista ja ammatillisista verkostoista. Pyrimme ennakoimaan seuraavia mahdollisia askeleita uralla eteenpäin ja varmistamme, että meillä on potentiaalisia seuraajaehdokkaita, kun paikkoja avautuu.

Uskomme, että **inspiroiva johtaminen ja johtaminen esimerkillä** auttavat meitä saavuttamaan tavoitteemme. Johtajamme valmentavat tiimejään ja varmistavat näin, että kaikki tietävät, mitä tehdä, mihin pyritään ja miten asetetut tavoitteet saavutetaan. Päivittäisen työn lisäksi johtamiskulttuuria kehitetään kahdesti vuodessa järjestettävissä "Let's Lead"- ja "Licence to Lead"-valmennusohjelmissa.

Kaikki työntekijät käyvät lähimmän esimiehensä kanssa suoritustaan ja urakehitystään koskevat tavoite- ja

kehityskeskustelut tammi–helmikuussa ja seurantakeskustelut elo–syyskuussa. Osana näitä keskusteluja työntekijät tarkastelevat osaamisen kehittämissuunnitelmaansa oman esimiehensä kanssa vuosittain ja sopivat toimenpiteistä, joilla osaamista kehitetään edelleen. Toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi työssäoppiminen, ulkoinen tai sisäinen harjoittelujakso, työkierto, erilaisiin projekteihin osallistuminen, benchmarking, mentorointi tai valmennus. Uskomme, että parhaat tulokset saavutetaan yksilöllisten kehityssuunnitelmien avulla, ja kannustamme työntekijöitä keskustelemaan esimiestensä

CASE

Citycon-urapolkuja. Edistämme sisäistä liikkuvuutta, ja joka vuosi monet työntekijät siirtyvät uusiin tehtäviin paitsi eri toimintojen välillä myös maasta toiseen. Lue, miten harjoittelijasta tuli kaupallinen johtaja ja liiketoiminnan controllerista operatiivinen johtaja.

LUE LISÄÄ

kanssa jo etukäteen siitä, millaisista kehitystoimenpiteistä olisi heille eniten hyötyä. Emme edellytä, että työntekijämme raportoivat kaikista käymistään koulutuksista, koska kehitystoimet vaihtelevat suuresti – koulutus on vain yksi tapa kehittää osaamistaan.

Cityconin arvot, Passionate, Solution-Oriented ja Together One ovat Cityconin kaiken toiminnan ja johtamisen perusta. Meille on tärkeää, että kaikki cityconilaiset sitoutuvat työssään arvoihimme. Päämääränämme on löytää yrityskulttuuriimme parhaiten sopivat henkilöt, ja siksi etsimme rekrytoinneissamme innostuneita, ratkaisukeskeisiä ihmisiä, jotka pystyvät työskentelemään saumattomasti tiimin osana. Keskustelemme arvoista myös vuosittain osana työntekijöiden kehityssuunnitelmia. Rakentamalla vahvan yrityskulttuurin, jossa jokainen toteuttaa arvojamme työssään, helpotamme ja tehostamme oppimista, kehittymistä, osaamisen hallintaa ja johtamista sekä pystymme keskittymään tavoitteidemme saavuttamiseen parhaalla mahdollisella tavalla.

JOKAISELLE LÖYTYY SOPIVA VALMENNUSOHJELMA

Vuonna 2018 käynnistettiin kolme uutta ohjelmaa "Let's Lead"-valmennusohjelman lisäksi. "Licence to Lead" on suunnattu esimiehille, "Ambassador" toimihenkilöille ja "Next Generation" nuorille ammattilaisille.

Valmennusohjelmien tavoitteena on tarjota johdolle ja työntekijöille mahdollisuus kehittyä ammattilaisina ja johtajina. Itsetuntemuksen, luotettavuuden, motivaation ja palautteen käsittelyn kehittäminen sekä henkilökohtainen kasvu tarjoavat henkilökunnalle konkreettisia työkaluja ja ideoita itsensä ja muiden johtamiseen arjen työtehtävissä.

Saimme kaikista ohjelmista erinomaisen hyvää palautetta, ja jatkamme ohjelmien järjestämistä ja kehittämistä vuoden 2019 aikana.

Kauppakeskusten päivittäiseen toimintaan liittyvissä tehtävissä Citycon käyttää suurelta osin ulkoista työvoimaa. Tällaisia tehtäviä ovat esimerkiksi vartiointi, siivous ja tekniset työtehtävät. Cityconin Business Code of Conduct -toimintaohjeet koskevat kaikkia näitä työntekijöitä, ja heidän edellytetään noudattavan samoja eettisiä periaatteita, joita myös Cityconin henkilöstö noudattaa.

PAINOPISTEALUEEMME VUONNA 2019

Jatkamme henkilöstöstrategian toteuttamista ja keskitymme erityisesti seuraaviin avaintemoihin:

- Työnantajakuvan ja työntekijäkokemuksen kehittäminen
- Valmennusohjelmat
- Johtamisen kehittämisohjelma
- Osaamisen johtaminen ja kehittäminen

CASE

Citycon Awards -palkinto myönnetään vuosittain järjestettävässä sisäisessä henkilöstö- ja koulutustapahtumassa, Citycon Daysissa, tunnustukseksi huippusuorituksesta.

LUE LISÄÄ

LISÄTIETOA AIHEESTA

Lisätietoja henkilöstörakenteesta on vastuullisuuden avainluvuissa

sivuilla 37–38.

ERINOMAINEN KÄYTÄNNÖN TOTEUTUS

Vastuullisuusprioriteetit:

Hiilineutraalius > Saavutettavuus > Miellyttävyys ja turvallisuus

Muut vastuullisen kauppakeskustoimijan perusominaisuudet:Hyvä työnantaja > **Toimintaperiaatteet** > **Alihankintaketju** > Jätteet ja vesi

CITYCONIN TOIMINTAPERIAATTEET (CODE OF CONDUCT) JA LÄPINÄKYVYYS

Cityconin Code of Conduct vahvistaa yhtiön arvoja, muodostaa perustan sen liiketoiminnalle ja ohjaa yhtiötä toimimaan eettisesti ja vastuullisesti. Lisäksi Code of Conduct ilmaisee Cityconin tahdon olla luotettava kumppani. Code of Conduct ohjaa kaikkia Cityconin liiketoimintapäätöksiä ja toimintoja ja koskee jokaista Cityconin työntekijää ja johtajaa (mukaan lukien työntekijät tytäryhtiöissä ja yhteisyrityksissä, jotka ovat Cityconin määräysvallassa).

Citycon edistää Code of Conductin noudattamista sisäisen viestinnän ja erilaisten tapahtumien avulla. Kaikkien uusien työntekijöiden on vahvistettava sitoutuvansa noudattamaan Cityconin Code of Conductin periaatteita. Citycon pyrkii sitouttamaan liikekumppaninsa Cityconin Code of Conduct -toimintaperiaatteisiin tai varmistamaan heidän käyttävän samankaltaisia periaatteita toiminnassaan. Cityconin Business Code of Conduct määrittelee liiketoiminnan standardit ja eettiset periaatteet, joita Citycon edellyttää liiketoimintakumppaneiltaan. Toimintaohjeet ovat saatavilla yhtiön verkkosivuilla. Jokaista

Cityconin työntekijää ja johtajaa kannustetaan esittämään Code of Conductiin liittyviä kysymyksiä, nostamaan esille siihen liittyviä huolenaiheita sekä tekemään ilmoituksia epäilyistä tai havaituista poikkeamista (ilmoituksen voi halutessaan tehdä nimettömänä). Myös Cityconin liikekumppanit voivat tehdä poikkeamailmoituksia. Ilmoitukset lähetetään verkossa olevan ilmoituskanavan kautta, ja ne käsitellään luottamuksellisesti sovellettavien tietosuojasäädöksen ja muiden määräyksien mukaan.

Vuonna 2018 Citycon jatkoi avointa keskustelua kasvattaakseen tietoisuutta Cityconin eettisistä periaatteista. Cityconin lakiasiaintimi järjesti Code of Conduct -koulutusta kaikille esimiesasemassa oleville työntekijöille, jotta kaikissa toiminnoissa tunnettaisiin vuonna 2017 päivitetty Code of Conduct aikaisempaa paremmin. Sen jälkeen kaikki esimiehet kävivät omilla tiimeissään läpi päivitetyn Code of Conductin sekä ohjeistivat tiimiläisiään sisäisen viestintäkanavan käytössä. Lisäksi kaikki Cityconin työntekijät osallistuivat toimintaperiaatteita

koskevaan verkkokoulutukseen ja siitä tehtyyn kyselyyn.

Vuonna 2018 ei tullut esille yhtään petos-, lahjonta- tai korruptiotapausta. Vuonna 2019 yhtiö jatkaa toimiaan kasvattaakseen tietoisuutta Cityconin eettisistä periaatteista sekä yhtiön sisällä että sen ulkopuolella.

VASTUULLINEN ALIHANKINTAKETJUN HALLINTA

Cityconin toimittajien valintaprosessi on määritetty sisäisissä hankintalinjauksissa. Koska tinkimättömien eettisten periaatteiden noudattaminen vahvistaa liikekumppanien välistä luottamusta ja heidän vastuullisuuttaan markkinoilla, Citycon edellyttää toimittajiensa ja näiden työntekijöiden ja palveluntarjoajien sitoutuvan Cityconin Business Code of Conduct -toimintaohjeisiin tai vastaaviin tai tiukempiin eettisiin periaatteisiin ja toimivan aina niiden mukaisesti. Business Code of Conduct perustuu Cityconin toimintaperiaatteisiin (Code of Conduct). Jos toimittaja toimii Cityconin Business

Code of Conduct -toimintaohjeiden vastaisesti, toimittajaa vaaditaan muuttamaan toimintatapojaan. Jos ohjeiden vastainen toiminta jatkuu, Citycon voi päättää irtisanooa liikesuhteen.

Kaikissa vuonna 2018 solmituissa uusissa vuokrasopimuksissa oli Code of Conduct -sitomuslauseke. Vuoden 2018 lopussa yli 70 prosentissa kaikista vuokrasopimuksistamme oli Code of Conduct -lauseke. Vuonna 2019 Citycon keskittyy varmistamaan, että Business Code of Conductia käytetään tarjousprosesseissa kaikissa toimintamaissa.

Cityconin liikekumppanit voivat ilmoittaa verkossa olevan ilmoituskanavan kautta Code of Conduct -poikkeamista, joita he epäilevät tai ovat havainneet Cityconin johtajien, työntekijöiden tai muiden Cityconia edustavien henkilöiden tehneen.

LISÄTIETOA AIHEESTA

Cityconin Business Code of Conduct -toimintaohjeet ja lisätietoja ilmoituskanavasta on osoitteessa

www.citycon.com/code-of-conduct

ERINOMAINEN KÄYTÄNNÖN TOTEUTUS

Vastuullisuusprioriteetit:

Hiilineutraalius > Saavutettavuus > Miellyttävyys ja turvallisuus

Muut vastuullisen kauppakeskustoimijan perusominaisuudet:Hyvä työnantaja > Toimintaperiaatteet > Alihankintaketju > **Jätteet ja vesi**

JÄTTEIDEN KIRRÄTYS JA VEDENKULUTUKSEN VÄHENTÄMINEN

Jätteiden kierrätysaste on jo korkea, ja pyrimme vähentämään kauppakeskuksissa syntyvän jätteen määrää ja vedenkulutusta entisestään samalla, kun kasvatamme kierrätysastetta. Paras keino tämän tavoitteen saavuttamiseksi on jakaa tietoa ja tehdä yhteistyötä vuokralaisten ja jätehuollon kanssa.

Vuoden aikana kierrätys- ja jätehuoltokoordinaattori vieraili kaikissa Suomen kauppakeskuksissa sekä yli puolessa Cityconin omistamista ja hallinnoimista kauppakeskuksista Norjassa. Kierrätys- ja jätehuoltokoordinaattori opastaa vuokralaisia jätteiden lajittelussa kädestä pitäen ja kiertää jakamassa tietoa teknisissä tiloissa ja vuokralaisten myymälöissä. Monet kauppakeskuksessa työskentelevät ovat ottaneet palvelun hyvin vastaan, ja samalla on voitu luoda yhteistyösuhteita paikallisten jätehuoltoyritysten kanssa varsin hyvin tuloksin. Yhdessä Suomen kauppakeskuksista kierrätysaste kasvoi 24 prosenttia.

Suomessa otettiin käyttöön selainpohjainen tentti vuokralaisillemme ja palveluntarjoajillemme. Tentti koskee tur-

vallisuuteen liittyviä perusasioita ja testaa kierrätysasioiden ja jätehuollon tuntemusta. Jokaisen vuokralaisen ja palveluntarjoajan on suoritettava koe hyväksytysti kerran vuodessa, ja uusien työntekijöiden täytyy suorittaa koe hyväksytysti ennen kuin heille myönnetään avaimet kiinteistöön.

Cityconin kokonaisvedenkulutus laski 4,6 % edelliseen vuoteen verrattuna. Kauppakeskusten vedenkulutus kävijää kohti oli vertailukelpoisissa kauppakeskuksissa 4,4 litraa, mikä vastaa kahden prosentin kasvua edellisvuoden tasosta.

Cityconin kiinteistöjen jätehuolto ja lajittelu on järjestetty maakohtaisen jätelainsäädännön sekä muiden paikallisten määräysten mukaisesti.

Kierrätysasteessa olemme päässeet 98 prosenttiin, eli kasvua edellisvuodesta on neljä prosenttiyksikköä. Kauppakeskusten kokonaisjättemäärä laski 9,8 prosenttia edellisvuodesta. Vertailukelpoisissa kauppakeskuksissa laskua oli 1,0 prosenttia.

RAPORTOINTIPERIAATTEET JA MENETELMÄT SEKÄ RAJAUKSET

Vastuullisuusraportoinnin sisältöön ja periaatteisiin Citycon soveltaa Global Reporting Initiatiiven (GRI) vastuullisuusraportointiohjeistusta, GRI:n kiinteistö- ja rakennussektorin toimialakohtaisia suosituksia (CRESS) sekä EPRA:n (European Public Real Estate Association) vastuullisuusraportoinnin parhaita käytäntöjä koskevia suosituksia (SBPR Guidelines, 3. painos). Näiden raportointisuositusten kattamista seikoista kerrotaan **sivuilla 24–40**. Tämä raportti on laadittu GRI-standardien Core-soveltamistason vaatimusten mukaisesti. Raportti julkaistaan vuosittain ja siinä esitetyt tiedot vastaavat yhtiön tilinpäätösajanjaksoa (1.1.–31.12.).

Ympäristövastuun tunnuslukujen raportointi sisältää Cityconin omistamat ja vuokraamat kauppakeskukset sekä muut kohteet, joiden omistusosuus on vähintään 50 % ja joissa Cityconilla on operatiivinen määräysvalta (pois lukien kaksi kiinteistöä). Tämä vastaa 97 prosenttia Cityconin omistamasta vuokrattavasta pinta-alasta. Ympäristöluvussa on mukana kauppa-

keskukset ja muut kiinteistöt, jotka olivat Cityconin omistuksessa 31.12.2018, jotka on hankittu ennen 30.6.2018 tai joista on luovuttu 30.6.2018 jälkeen. Kehityshankkeiden energialuvut on laskettu mukaan hankkeen valmistumisesta saakka. Muiden omistajien puolesta hallinnoitujen kohteiden ympäristöluvut on esitetty **sivulla 29**, mutta niitä ei ole sisällytetty Cityconin kokonaislukuihin. Kehityshankkeiden energialuvut on laskettu mukaan hankkeiden valmistuspäivästä saakka. Ympäristöluvut perustuvat todellisiin mittauksiin, eivät arvioihin.

Vaikka vuosittaiset muutokset kiinteistökannassa, kuten kohteiden ostot, myynnit ja kehityshankkeet, eivät luo järkevää vertailupohjaa vuosille, raportoi Citycon silti koko kiinteistökannan luvut edellä mainituin rajoituksin. Citycon noudattaa EPRA:n taloudellisten tunnuslukujen raportointia koskevista parhaista käytännöistä annettuja suosituksia. Vertailukelpoiseen kiinteistökantaan kuuluvat kiinteistöt, jotka ovat olleet keskeytyksettä toiminnassa (eivätkä kehityshankkeiden kohteena) kah-

den edellisen kokonaisen raportointijakson ajan. Myytyjä kohteita ei lasketa vertailukelpoiseen kiinteistöihin. Citycon Norjan vuoden 2014 luvut on otettu huomioon Cityconin ympäristötavoitteiden lähtötason laskennassa. Vuoden 2014 tietoihin ei ole kuitenkaan tehty muita takautuvia muutoksia.

Ernst & Young Oy on varmentanut numeeriset ympäristötunnusluvut. Varmennetut tunnusluvut on merkitty **verkko-sivuiltamme löytyvään** vastuullisuustietojen tulkintaohjeeseen. Varmennuslausunto on **sivulla 41**.

SÄHKÖ JA ENERGIA

Citycon raportoi vuokralaisten sähkönkulutuksen niissä tapauksissa, joissa Citycon vastaa sähkönhankinnasta. Kauppakeskukissa vuokralaisilla on tiloissaan pääsääntöisesti omat sähkömittarit ja sopimukset, eikä Cityconilla ole tiedossa vuokralaisten kulutusta. Kun sähköenergian ostosopimus kuuluu vuokralaisen vastuulle, sitä ei ole sisällytetty raportoinnin piiriin. Lämmitys- ja jäähdytysenergia raportoidaan kaikilta osin.

Ominaiskulutusten laskennassa sähkönkulutus on rajattu kiinteistösähköön, johon Citycon voi omilla toimillaan suoraan vaikuttaa. Kiinteistösähkö sisältää mm. yleisen valaistuksen, ilmanvaihdon ja jäähdytyksen, hissien ja liukuportaiden sekä kiinteistöteknisten järjestelmien sähkönkulutuksen. Tehtyjen vertailulaskelmien perusteella kiinteistösähkön osuus on 25–70 prosenttia kokonaiskulutuksesta sen mukaan, millaisia lämmitys- ja valaistusratkaisuja ja muita teknisiä ratkaisuja käytetään sekä millainen järjestelmien ohjattavuuden taso on.

HIILIDIOKSIDIPÄÄSTÖT

Cityconin hiilijalanjäljen laskennassa noudatetaan Maailman luonnonvarojen tutkimussäätiön (World Resources Institute) ja kestävän kehityksen yritysneuvoston (World Business Council for Sustainable Development) kehittämää Greenhouse Gas Protocol ohjeistusta. Markkinaperusteiset päästökertoimet vuosille 2014–2018 perustuvat energiayhtiökohtaisiin kertoiimiin. Lisäksi sähkönhankinnassa on huomioitu alkuperätaakuut. Virossa energiayhtiökohtaisia kertoimia ei ollut saatavilla, joten laskennassa on käytetty kansalliseen jään-
nösjakaumaan perustuvia päästökertoimia. Paikkakohtaisten päästöjen laskennassa on

käytetty Kansainvälisen energijärjestön IEA:n kansallisia tuotantoon perustuvia päästökertoimia (viiden vuoden keskiarvo vuosilta 2012–2016). Kaikissa hiilidioksidipäästölaskelmissa lähde, johon mahdolliset vaikutukset ilmaston lämpenemiseen perustuvat, on ilmastopaneeli IPCC:n viides arviointiraportti (AR5 – 100 vuotta).

Kaukolämmön päästökertoimet vuonna 2018 perustuvat Suomen ja Ruotsin kansallisiin tilastoihin (viiden vuoden keskiarvot). Norjan ja Viron kaukolämmön päästökertoimet perustuvat lämmöntuottajilta saatuihin tietoihin. Kiinteistöjen kasvihuonekaasujen ominaispäästöjen laskennassa noudetaan muuten samaa laskentaperiaatetta kuin energian ominaiskulutuksessa, paitsi että laskentaan sisällytetään Cityconin hankkima vuokralaissa sähkö.

VESI JA JÄTTEET

Kierrätysaste lasketaan kierrätettävien, poltettavien tai uusiokäyttöön menevien jätelajien osuudesta kokonaisjättemäärästä. Kaatopaikkajätettä ei sisällytetä kierrätettyihin eriin. Jättemäärätiedot raportoidaan kaikista kohteista, joissa Citycon on vastuussa jätehuollosta (97 prosenttia Cityconin omistamasta vuokrattavasta pinta-alasta). Kohteet, joissa jätehuolto

on vuokralaisen vastuulla, on rajattu raportoinnin ulkopuolelle jättemäärätietojen puuttuessa.

VASTUULLISUUDEN AVAINLUVUT

ENERGIA

ENERGIAN KOKONAISKULUTUS (302-1, CRE1) ¹⁾

MWh	2018	2017	2016	2015	2014	GRI Standards	EPRA CODE
Kiinteistö sähkö	119 353	123 582	132 411	131 916	105 246	302-1	Elec-Abs
Kiinteistön omistajan ostama vuokralaissähkö ²⁾	66 961	78 987	80 609	85 546	72 922	302-1	Elec-Abs
Sähkönkulutus yhteensä kiinteistöissä	186 315	202 568	213 020	217 461	178 168	302-1	Elec-Abs
Cityconin toimistojen sähkönkulutus ⁴⁾	58	74	95	97	33	302-1	Elec-Abs, own office
Uusiutumaton sähkö kiinteistöissä	44 860	59 860	89 362	116 312	143 471	302-1	Elec-Abs
Uusiutuva sähkö kiinteistöissä	141 397	142 635	123 563	101 150	34 697	302-1	Elec-Abs
Kaukolämpö ³⁾	95 303	101 502	109 522	98 404	126 614	302-1	DH&C-Abs
Sääkorjattu kaukolämpö	102 132	108 931	113 481	117 080	139 718		
Kaukokylmä ³⁾	11 974	7 993	7 773	5 888	6 694	302-1	DH&C-Abs
Välitön energian kulutus							
Polttoaineet ⁷⁾	3 408	2 959	3 192	2 782	3 279	302-1	Fuels-Abs
Polttoaineet, vertailukelpoinen kulutus ⁷⁾	627	503	0	0	-		Fuels-lff
Energian kokonaiskulutus	296 999	315 023	333 506	324 536	314 754	302-1	

OMINAISKULUTUS ⁴⁾

	Yksikkö	2018	2017	2016	2015	2014	GRI Standards	EPRA CODE
Energian ominaiskulutus kauppakeskukset	kWh/m ²	194	183	196	184	245	CRE1	Energy-Int
Energian ominaiskulutus kauppakeskukset ⁵⁾	kWh/kävijä	1,36	1,36	1,34	1,23	1,43	CRE1	Energy-Int
Energian ominaiskulutus muut kauppapaikat	kWh/m ²	-	275	184	172	208	CRE1	Energy-Int
Vertailutasoon korjattu energian ominaiskulutus kauppakeskukset ⁸⁾	kWh/m ²	202	190	199	198	211	CRE1	Energy-Int

Energia- ja hiilidioksidilukujen raportoinnin kattavuus on 97 % Cityconin omistamasta ja operatiivisen määräysvalan alla olevasta vuokrattavasta pinta-alasta. Luvut perustuvat mitattuun kulutukseen, arvioita ei ole käytetty.

¹⁾ Cityconin raportoima energiankulutus kattaa Cityconin omistamat kauppakeskukset ja muut kohteet, joissa Cityconin omistusosuus on vähintään 50 %. Kista Gallerian ympäristötunnusluvut on raportoitu kokonaisuudessaan.

saan 2014–2018. Kista Gallerian ympäristötunnuslukuja ei ole raportoitu aiempina vuosina.

²⁾ Citycon raportoiti sähkönkulutukseen myös vuokralaisten sähkönkulutuksen, niissä tapauksissa, joissa Citycon vastaa sähkönhankinnasta. Jos sähköenergian ostosopimus kuuluu vuokralaisen vastuulle, sitä ei ole sisällytetty raportoinnin piiriin.

³⁾ Lämmitys- ja jäähdytysenergia raportoidaan kaikilta osin.

⁴⁾ Ominaiskulutuksen osalta raportoitu sähkönkulutus on rajattu kiinteistö sähköön, johon Citycon voi omilla

toimillaan suoraan vaikuttaa. Kiinteistö sähkö pitää sisällään mm. yleisen valaistuksen, ilmanvaihdon, yleisen jäähdytystason, hissien ja liukuportaiden sekä kiinteistöteknisten järjestelmien sähkönkulutuksen.

⁵⁾ Pois lukien kauppakeskukset, joissa kävijämäärää ei seurata. 2018 nämä olivat Fruängen Centrum, Högdalen Centrum, Heikintori, Isomyyri, Sampokeskus, Glasshuspassasjen, Kongssenteret and Oasen Kontoreiendom

⁶⁾ Luku sisältää pääkonttorin ja Cityconin Norjan toimiston kulutuksen 2015–2017, ja Norjan konttorin 2018. muut

toimistot ja Cityconin pääkonttori koko vuoden 2018 osalta on integroitu kauppakeskuksiin. Toimistojen lämmitys, vesi ja jätteet eivät sisälly raportointiin, koska ne laskutetaan vuokrassa eikä niitä raportoida erikseen.

⁷⁾ Polttoaineisiin sisältyvät öljy, maakaasu ja biopolttoaineet.

⁸⁾ Vertailutasoon korjattu ominaiskulutus sisältää Cityconin Norjan luvut vuodelta 2014. Lisäksi tämän indikaattorin laskennassa on käytetty sääkorjattua lämmön kulutusta.

ENERGIANKULUTUS

MWh	2018	2017	2016	2015	2014	%, 2017-2018	%, 2014-2018
Kiinteistösähkö	119 353	123 582	132 411	131 916	105 246	-3,4	13,4
Kaukolämpö	95 303	101 503	109 522	98 404	126 614	-6,1	-24,7
Kokonaisenergian kulutus ¹⁾	230 038	236 036	252 897	238 989	241 832	-2,5	-4,9

ENERGIANKULUTUS KIINTEISTÖTYEITÄIN (EPRA ELEC-ABS & DH&C-ABS)

MWh	MWh	2018	2017	2016	2015	2014	%, 2017-2018	%, 2014-2018
Kauppakeskukset	Kiinteistösähkö	119 353	122 172	129 917 ²⁾	128 478	92 851	-2,3	28,5
	Kaukolämpö	95 303	98 355	103 825	89 979	110 358	-3,1	-13,6
	Kokonaisenergian kulutus ¹⁾	230 038	231 479	244 649	227 109	207 568	-0,6	10,8
Muut kauppapaikat	Kiinteistösähkö	-	1 410	2 494	3 438	12 395	-	-
	Kaukolämpö	-	3 147	5 697	8 425	23 453	-	-
	Kokonaisenergian kulutus ¹⁾	-	4 557	8 248	11 881	34 264	-	-

VERTAILUKELPOINEN ENERGIANKULUTUS KIINTEISTÖTYEITÄIN (EPRA ELEC-LFL & DH&C-LFL)

MWh	MWh	2018	2017	2016	%, 2017-2018
Kauppakeskukset	Kiinteistösähkö	76 869	71 288	78 356	7,8
	Kaukolämpö	55 621	53 949	58 125	3,1
	Kokonaisenergian kulutus ¹⁾	137 123	128 991	144 116	6,3
Kaikki kauppapaikat ²⁾	Kiinteistösähkö	-	74 789	79 852	-
	Kaukolämpö	-	57 699	61 022	-
	Kokonaisenergian kulutus ¹⁾	-	140 117	148 509	-

¹⁾ Kokonaisenergia sis. kiinteistösähkön, lämmityksen, jäähdytyksen ja polttoaineet.

ENERGIANKULUTUS LIIKETOIMINTA-ALUEITTAIN (EPRA ELEC-ABS & DH&C-ABS)

MWh	MWh	2018	2017	2016	2015	2014	%, 2017-2018	%, 2014-2018
Suomi	Kiinteistösähkö	44 317	52 052	55 136	55 301	65 969	-14,9	-32,8
	Kaukolämpö	61 138	72 695	78 447	67 541	92 008	-15,9	-33,6
	Kokonaisenergian kulutus ¹⁾	108 794	127 094	135 448	122 842	157 976	-14,4	-31,1
	Kokonaisenergian kulutus vertailukelpoisissa kauppakeskuksissa ¹⁾	49 856	49 549	50 814	48 761	-	0,6	
Norja	Kiinteistösähkö	39 788	35 726	39 600	38 280	-	11,4	
	Kaukolämpö	5 059	4 298	4 597	3 843	-	17,7	
	Kokonaisenergian kulutus ¹⁾	45 961	41 155	45 133	43 078	-	11,7	
	Kokonaisenergian kulutus vertailukelpoisissa kauppakeskuksissa ¹⁾	40 071	34 016	35 080	34 490		17,8	
Ruotsi	Kiinteistösähkö	25 944	27 133	29 013	28 508	29 219	-4,4	-11,2
	Kaukolämpö	25 471	21 226	23 492	23 756	30 726	20,0	-17,1
	Kokonaisenergian kulutus ¹⁾	59 564	53 495	57 896	57 620	66 639	11,3	-10,6
	Kokonaisenergian kulutus vertailukelpoisissa kauppakeskuksissa ¹⁾	38 585	37 637	50 618	32 262	-	2,5	
Baltia	Kiinteistösähkö	9 305	8 671	8 662	9 827	10 058	7,3	-7,5
	Kaukolämpö	3 634	3 284	2 986	3 265	3 880	10,7	-6,3
	Kokonaisenergian kulutus ¹⁾	15 719	14 292	14 421	15 449	17 217	10,0	-8,7
	Kokonaisenergian kulutus vertailukelpoisissa kauppakeskuksissa ¹⁾	8 611	7 788	7 603	7 083	-	10,6	

¹⁾ Kokonaisenergia sis. kiinteistösähkön, lämmityksen, jäähdytyksen ja polttoaineet.

²⁾ Ei muita kiinteistöjä kuin kauppakeskuksia vuonna 2018

HIILIDIOKSIDI

KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖT LUOKITTAIN (GRI 305-1, GRI 305-2, GRI 305-3, EPRA GHG-DIR-ABS, DHG-INDIR-ABS)

tCO ₂ e	2018	2017	2016	2015	2014
Scope 1, suora	561	496	603	566	650
Scope 2, epäsuora, markkinaperusteinen	38 154	44 337	58 124	71 593	77 648
Scope 2, epäsuora, sijantiperusteinen	52 081	57 585	65 320	67 849	
Scope 3, epäsuora	1 498	1 515	1 567	1 500	1 240
Yhteensä (Markkinaperusteinen)	40 214	46 347	60 295	73 659	79 538

KIINTEISTÖJEN VERTAILUKELPOISET KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖT LUOKITTAIN

tCO ₂ e	2018	2017	2016
Scope 1, suora	0	0	15
Scope 2, epäsuora	19 797	20 115	28 350
Scope 3, epäsuora	543	543	707
Yhteensä	20 340	20 658	29 072

SUORAT JA EPÄSUORAT KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖT (GRI 305-1, GRI 305-2, GRI 305-3, EPRA GHG-DIR-ABS, DHG-INDIR-ABS)

tCO ₂ e	2018	2017	2016	2015	2014
Kiinteistö sähkö	0	2 195	15 928	19 619	20 880
Kiinteistöomistajan ostama vuokralaissähkö ²⁾	24 277	25 876	23 460	34 919	34 036
Cityconin toimistojen sähkö	0	4	10	11	17
Kaukolämpö ja kaukokylmä	13 878	16 262	18 726	17 044	22 715
Polttoaineet	561	496	603	566	650
Kiinteistöjen jätevedet	807	846	889	879	762
Kiinteistöjen jätealogistiikka	102	113	109	116	86
Liikematkustaminen	435	404	397	315	300
Työpaikan ja kodin väliset matkat	150	148	169	187	90
Paperinkulutus ja postitus	4	4	4	4	3
Yhteensä	40 214	46 347	60 295	73 659	79 538

KIINTEISTÖJEN VERTAILUKELPOISET SUORAT JA EPÄSUORAT KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖT

tCO ₂ e	2018	2017	2016
Kiinteistö sähkö	0	0	6 878
Kiinteistöomistajan ostama vuokralaissähkö ²⁾	12 469	12 552	12 115
Kiinteistöjen lämmitys ja kaukojäähdytys (sis. polttoaineet)	7 328	7 563	9 372
Kiinteistöjen jätevedet	478	478	638
Kiinteistöjen jätealogistiikka	65	65	68
Yhteensä	20 340	20 658	29 072

**KIINTEISTÖJEN KASVIHUONEKAASUJEN OMINAISPÄÄSTÖT ³⁾
(CRE3, EPRA GHG-INT)**

	2018	2017	2016	2015	2014
Kiinteistöjen kasvihuonekaasujen ominaispäästöt, kgCO ₂ e/m ²	33	36	46	56	48
Kiinteistöjen kasvihuonekaasujen ominaispäästöt, kgCO ₂ e/vierailija	0,25	0,26	0,32	0	0,33
Vertailutasoon korjatut kauppakeskusten kasvihuonekaasujen ominaispäästöt ³⁾ , kgCO ₂ e/m ²	33	36	46	56	63

Energia- ja hiilidioksidilukujen raportoinnin kattavuus on 97 % Cityconin omistamasta ja operatiivisen määräysvalan alla olevasta vuokrattavasta pinta-alasta.

Scope 2 päästöjen laskennassa Citycon käyttää markkinaperusteisia päästökerroimia. Sijaintiperusteisia päästökerroimia on käytetty ainoastaan kohdissa, missä tämä on erikseen mainittu.

Kauppakeskusten biopolttoaineiden käytöstä aiheutetut biogeeniset Scope 1 päästöt olivat vuonna 2018 1,226 tCO₂. Biogeenisiä Scope 3 päästöjä ei ole arvioitu.

²⁾ Citycon raportoi vuokralaisten sähkönkulutuksesta syntyvät päästöt, niissä tapauksissa, joissa Citycon vastaa sähkönhankinnasta. Jos sähköenergian ostosopimus kuuluu vuokralaisen vastuulle, sitä ei ole sisällytetty raportoinnin piiriin.

Kasvihuonekaasujen ominaispäästöjen laskennassa käytetään kiinteistösähkön, lämmityksen ja jäähdytyksen sekä kiinteistöjen jätevesistä ja jätteistä aiheutuneita päästöjä. Lisäksi vuosina 2015-2018 laskenta sisältää Cityconin ostaman vuokralaissähkön, minkä takia luvut eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2014 ja 2015 välillä.

³⁾ Vertailutasoon korjattu ominaiskulutus 2014 sisältää Citycon Norjan luvut sekä vuokralaissähkön.

**KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖT LUOKITTAIN JA LIIKETOIMINTA-ALUEITTAIN
(EPRA GHG-DIR-ABS, DHG-INDIR-ABS, GHG-INT)**

		2018	2017	2016	2015
Suomi	Scope 1, suora, tCO ₂ e	0	0	0	0
	Scope 2, epäsuora, tCO ₂ e	15 763	23 897	30 338	34 350
	Scope 3, epäsuora, tCO ₂ e	269	300	309	314
	Kiinteistöjen kasvihuonekaasujen ominaispäästöt ¹⁾ , kgCO ₂ e/m ²	45	56	69	77
Norja	Scope 1, suora, tCO ₂ e	0	24	43	99
	Scope 2, epäsuora, tCO ₂ e	166	144	153	131
	Scope 3, epäsuora, tCO ₂ e	221	232	230	239
	Kiinteistöjen kasvihuonekaasujen ominaispäästöt ¹⁾ , kgCO ₂ e/m ²	1	1	1	1
Ruotsi	Scope 1, suora, tCO ₂ e	0	0	0	0
	Scope 2, epäsuora, tCO ₂ e	2 521	1 939	2 843	3 333
	Scope 3, epäsuora, tCO ₂ e	363	371	400	373
	Kiinteistöjen kasvihuonekaasujen ominaispäästöt ¹⁾ , kgCO ₂ e/m ²	9	8	10	12
Baltia	Scope 1, suora, tCO ₂ e	561	472	560	467
	Scope 2, epäsuora, tCO ₂ e	19 704	18 353	24 780	33 768
	Scope 3, epäsuora, tCO ₂ e	56	56	59	68
	Kiinteistöjen kasvihuonekaasujen ominaispäästöt ¹⁾ , kgCO ₂ e/m ²	200	186	251	303

¹⁾ Kasvihuonekaasujen ominaispäästöjen laskennassa käytetään kiinteistösähkön, Cityconin ostaman vuokralaissähkön, lämmityksen ja jäähdytyksen sekä kiinteistöjen jätevesistä ja jätteistä aiheutuneita päästöjä.

YMPÄRISTÖLUVUT, HALLINNOIDUT KAUPPAKESKUKSET

HALLINNOIDUT KAUPPAKESKUKSET, NORJA ¹⁾

	2018	2017	2016	2015
Energia, MWh				
Kiinteistösähkö	19 590	19 722	18 552	18 289
Kiinteistön omistajan ostama vuokralais sähkö	4 903	5 114	4 951	1 798
Kaukolämpö	4 531	4 043	3 754	2 984
Polttoaineet	2 322	1 594	1 783	2 598
Kokonaisenergian kulutus	31 345	30 473	29 040	25 669
Uusiutuva sähkö	24 492	24 836	23 503	17 994
Energian ominaiskulutus, kWh/m ²	125	127	115	114
Hiilidioksidi, tCO₂e				
Scope 1, suora	258	232	294	142
Scope 2, epäsuora, markkinaperusteinen	140	125	118	888
Scope 2, epäsuora, sijantiperusteinen	345	331		
Scope 3, epäsuora	149	146	158	157
Kasvihuonekaasujen ominaispäästöt, kgCO ₂ e/m ²	3	3	3	6
Vesi, m³				
Veden kokonaiskulutus	127 290	124 978	138 038	136 662
Jäte, t				
Kaatopaikkajäte	57,7 (2 %)	67,2 (2 %)	47,8 (2 %)	31,7 (1 %)
Poltettu jäte	878,31 (30 %)	861,46 (30 %)	800,7 (31 %)	784,4 (29 %)
Kompostoitu jäte	635,9 (22 %)	576,77 (20 %)	530,6 (20 %)	544,9 (20 %)
Kierrätetty jäte	1 334 (45 %)	1 339 (46 %)	1 186,0 (46 %)	1 259,6 (47 %)
Uusiokäytetty jäte	44,0 (1 %)	53,91 (2 %)	40,9 (2 %)	84,1 (3 %)
Kokonaisjättemäärä	2 950	2 898	2 606	2 705

¹⁾ Raportoinnin kattavuus on 100% hallinnoituilla kauppakeskuksilla (muiden puolesta hallinnoit).
Lukuja ei ole sisällytetty Cityconin kokonaislukuihin.

YMPÄRISTÖSERTIFIKAATIT

YMPÄRISTÖSERTIFIKAATIT (CRE8, EPRA CERT-TOT)

	Osuus arvolla mitattuna, %
Koko portfolio - BREEAM In-Use	
BREEAM Outstanding, asset / building management	0 / 4
BREEAM Excellent, asset / building management	8 / 10
BREEAM Very Good, asset / building management	50 / 15
BREEAM Good, asset / building management	25 / 55
Yhteensä - BREEAM in use	83
Koko portfolio - LEED ja BREEAM	
LEED Platinum	23
LEED Gold	1
LEED Silver	4
LEED Certified	2
BREEAM Very Good	2
Koko portfolio - ympäristösertifikaatit yhteensä	86
Kehityshankkeet (saavuttamassa)	
Lippulaiva - BREEAM Excellent	100
Yhteensä	100% vuonna 2018 meneillään olleista kiinteistökehitysprojekteista sertifioidaan

SERTIFIOIDUT KAUPPAKESKUKSET

Kauppakeskus	Ympäristöluokitusjärjestelmä(t)
Buskerud Storsenter	BREEAM In-Use
DownTown	BREEAM In-Use
Herkules	BREEAM In-Use
Iso Omena	BREEAM In-Use, LEED
IsoKristiina	BREEAM In-Use, LEED
Jakobsbergs Centrum	BREEAM In-Use
Kilden Kjøpesenter	BREEAM In-Use
Kista Galleria	BREEAM In-Use
Kolbotn Torg	BREEAM In-Use
Kongssenteret	BREEAM In-Use
Koskikeskus	BREEAM In-Use
Kremmertorget	BREEAM In-Use
Liertoppen	BREEAM In-Use
Liljeholmstorget Galleria	BREEAM In-Use, LEED
Linderud Senter	BREEAM In-Use
Magasinet Drammen	BREEAM In-Use
Myrmani	BREEAM In-Use
Möndal Galleria	BREEAM NC

Kauppakeskus	Ympäristöluokitusjärjestelmä(t)
Oasen Kjøpesenter	BREEAM In-Use
Rocca al Mare	BREEAM In-Use, LEED
Sjøsiden	BREEAM In-Use
Solsiden	BREEAM In-Use
Stenungstorg Centrum	BREEAM In-Use
Stopp Tune	BREEAM In-Use
Storbyen Senter	BREEAM In-Use
Trekanten	BREEAM In-Use
Trio Shopping	BREEAM In-Use, LEED
Åkersberga Centrum	BREEAM In-Use
Hallinoidut kauppakeskukset	
City Syd	BREEAM In-Use
Markedet	BREEAM In-Use
Stovner Senter	BREEAM In-Use
Strandtorget	BREEAM In-Use
Tiller Torget	BREEAM In-Use
Torget Vest	BREEAM In-Use
Torvbyen	BREEAM In-Use

VESI

VEDEN KULUTUS ²⁾

(GRI 303-1, CRE2, EPRA WATER-ABS, WATER-LFL, WATER-INT)

	2018	2017	2016	2015	2014	% 2017-2018	% 2014-2018
Veden kokonaiskulutus, m ³	767 391	804 494	845 314	835 054	723 423	-4,6	6,1
Vertailukelpoinen vedenkulutus, m ³	454 814	442 044	606 733	417 412	-	2,9	-
Kauppakeskusten vedenkulutus, m ³	767 391	799 305	839 477	815 374	685 898	-4,0	11,9
Vertailukelpoisten kauppakeskusten vedenkulutus, m ³	454 814	442 044	604 379	411 459	-	2,9	-
Veden ominaiskulutus kauppakeskuksissa ¹⁾ , l/kävijä	4,6	4,7	4,6	4,3	4,3	-3,3	6,8
Veden ominaiskulutus vertailukelpoisissa kauppakeskuksissa ¹⁾ , l/kävijä	4,4	4,3	5,2	-	-	2,3	-

VEDEN KOKONAISKULUTUS LIIKETOIMINTA-ALUEITTAIN
(EPRA WATER-ABS, WATER-LFL, WATER-INT)

	2018	2017	2016	2015	2014	% 2017-2018	% 2014-2018
Suomi							
Veden kokonaiskulutus, m ³	218 769	242 197	249 977	253 637	280 803	-9,7	-22,1
Kauppakeskusten vedenkulutus, m ³	218 769	237 009	245 337	235 001	245 193	-7,7	-10,8
Vertailukelpoisten kauppakeskusten vedenkulutus, m ³	108 339	110 143	89 870	87 407	-	-1,6	-
Veden ominaiskulutus kauppakeskuksissa ¹⁾ , l/kävijä	3,5	3,7	3,1	3,0	3,1	-4,8	12,1
Norja							
Veden kokonaiskulutus, m ³	179 653	189 009	187 449	192 998	-	-5,0	-
Kauppakeskusten vedenkulutus, m ³	179 653	189 009	187 449	192 998	-	-5,0	-
Vertailukelpoisten kauppakeskusten vedenkulutus, m ³	4,8	5,0	5,0	5,1	-	-2,3	-
Veden ominaiskulutus kauppakeskuksissa ¹⁾ , l/kävijä	159 641	160 140	154 197	157 886	-	-0,3	-
Ruotsi²⁾							
Veden kokonaiskulutus, m ³	320 532	324 598	356 026	328 039	378 896	-1,3	-15,4
Kauppakeskusten vedenkulutus, m ³	320 532	324 598	354 829	326 995	376 786	-1,3	-14,9
Vertailukelpoisten kauppakeskusten vedenkulutus, m ³	160 473	146 232	332 536	138 922	-	9,7	-
Veden ominaiskulutus kauppakeskuksissa ¹⁾ , l/kävijä	5,9	6,0	6,4	5,8	6,6	-1,3	-10,4
Baltia							
Veden kokonaiskulutus, m ³	48 438	48 689	51 861	60 381	63 919	-0,5	-24,2
Kauppakeskusten vedenkulutus, m ³	48 438	48 689	51 861	60 381	63 919	-0,5	-24,2
Vertailukelpoisten kauppakeskusten vedenkulutus, m ³	26 361	25 529	27 775	27 245	-	3,3	-
Veden ominaiskulutus kauppakeskuksissa ¹⁾ , l/kävijä	4,1	3,9	3,9	3,5	3,7	6,5	12,7

¹⁾ Pois lukien kauppakeskukset, joissa kävijämäärää ei seurata. 2018 nämä olivat Heikintori, Isomyyri, Sampokeskus, Kongssenteret Vest, Oasen Kontoreiendom, Fruängen Centrum ja Högdalen Centrum.²⁾ Veden kulutus sisältää Kista Gallerian yhteydessä sijaitsevien hotellin ja opiskelija-asuntolan kulutusluvut.

JÄTTEET

JÄTTEIDEN KÄSITTELYTAPA (GRI 306-2, EPRA WASTE-ABS)

	2018		2017		2016		2015		2014		2013	
	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%
Kaatopaikkajäte	363	2	1 350	6	1 545	7,1	1 137	4,9	2 106	12,3	2 410	12,3
Poltettu jäte	7 367	36	7 487	33	6 873	31,6	8 151	35,3	4 294	25,1	4 179	25,1
Kompostoitu jäte	3 893	19	4 228	19	4 143	19,0	4 148	17,9	2 628	15,4	2 724	15,4
Kierrätetty jäte	7 699	38	8 257	37	8 180	37,6	8 645	37,4	7 387	43,2	5 299	43,2
Uusiokäytetty jäte	1 038	5	1 240	5	1 021	4,7	1 029	4,5	689	4,0	485	4,0
Yhteensä	20 360	100	22 562	100	21 761	100	23 110	100	17 105	100	15 097	100

JÄTTEIDEN KÄSITTELYTAPA KAUPPAKESKUKSISSA

	2018		2017		2016		2015		2014		2013	
	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%
Kaatopaikkajäte	363	2	1 336	6	1 530	7,1	1 135	5,0	1 918	11,6	2 112	14,7
Poltettu jäte	7 367	36	7 420	33	6 804	31,6	8 047	35,2	4 229	25,5	4 104	28,3
Kompostoitu jäte	3 893	19	4 218	19	4 134	19,2	4 125	18,0	2 580	15,5	2 658	18,5
Kierrätetty jäte	7 699	38	8 147	36	8 061	37,4	8 559	37,4	7 207	43,4	5 088	35,2
Uusiokäytetty jäte	1 038	5	1 240	6	1 016	4,7	1 017	4,4	665	4,0	484	3,4
Yhteensä	20 360	100	22 362	100	21 545	100	22 882	100	16 599	100	14 446	100

JÄTTEIDEN KÄSITTELYTAPA VERTAILUKELPOISSA KIINTEISTÖISSÄ (EPRA WASTE-LFL) ¹⁾

	2018		2017		2016	
	t	%	t	%	t	%
Vertailukelpoisissa kauppakeskuksissa						
Kaatopaikkajäte	179	1,4	582	4,5	639	4,7
Poltettu jäte	4 591	35,5	4 472	34,3	4 843	36,0
Kompostoitu jäte	2 443	18,9	2 406	18,4	2 396	17,8
Kierrätetty jäte	5 139	39,8	5 050	38,7	4 946	36,7
Uusiokäytetty jäte	574	4,4	544	4,2	647	4,8
Yhteensä	12 925	100	13 055	100	13 471	100

	2018		2017		2016	
	t	%	t	%	t	%
Vertailukelpoisissa kohteissa ²⁾						
Kaatopaikkajäte	-	-	687	4,9	650	4,8
Poltettu jäte	-	-	5 318	37,7	4 903	36,3
Kompostoitu jäte	-	-	2 434	17,2	2 401	17,7
Kierrätetty jäte	-	-	5 071	35,9	5 053	37,4
Uusiokäytetty jäte	-	-	600	4,3	517	3,8
Yhteensä	0	0	14 109	100	13 525	100

¹⁾Jäteraportoinnin kattavuus on 97% Cityconin omistamasta ja operatiivisen määräysvallan alla olevasta vuokrattavasta pinta-alasta.

²⁾Ei muita kiinteistöjä kuin kauppakeskuksia vuonna 2018

KOKONAIJÄTEMÄÄRÄT LIIKETOIMINTA-ALUEITTAIN (EPRA WASTE-ABS)

t	2018	2017	2016	2015	2014
Suomi	7 810	9 065	9 253	9 465	9 780
Norja	6 346	6 645	6 524	7 088	-
Ruotsi	5 248	5 875	5 109	5 621	6 338
Baltia ja Tanska	955	977	877	937	986
Yhteensä	20 360	22 562	21 761	23 110	17 105

KOKONAIJÄTEMÄÄRÄT KIINTEISTÖTYYPEITTÄIN (EPRA WASTE-ABS)

t	2018	2017	2016	2015	2014	%, 2017-2018	%, 2014-2018
Kauppakeskukset	20 360	22 362	21 545	22 882	16 599	-9,0	22,7
Muut	0	200	217	228	506	-100,0	-100,0
Yhteensä	20 360	22 562	21 761	23 110	17 105	-9,8	19,0

KAUPPAKESKUSTEN JÄTEMÄÄRÄT JÄTELAJEITTAIN

	2018		2017		2016		2015		2014	
	t	%	t	%	t	%	t	%	t	%
Tavanomainen jäte										
Kaatopaikkajäte	339	2	1 283	6	1 308	6	901	4	1 644	7
Energiajäte	7 367	36	7 420	33	6 804	32	8 047	35	4 229	18
Paperi	426	2	517	2	632	3	667	3	711	3
Muovi	281	1	310	1	296	1	335	1	1 900	8
Pahvi	6 237	31	6 535	29	6 347	29	6 785	30	4 066	18
Biojäte	3 893	19	4 218	19	4 134	19	4 125	18	2 580	11
Metalli	264	1	288	1	330	2	327	1	221	1
Lasi	492	2	495	2	455	2	445	2	308	1
Muut uusiokäytetyt jätteet	885	4	1 096	5	923	4	795	3	578	3
Muut sekalaiset jätteet	24	0	53	0	222	1	235	1	274	1
Vaarallinen jäte	152	1	144	1	93	0	221	1	87	0
Yhteensä	20 360	100	22 362	100	21 545	100	22 882	100	16 599	100

JÄTTEIDEN KÄSITTELYN SUHTEELLINEN OSUUS KAUPPAKESKUKSISSA LIIKETOIMINTA-ALUEITTAIN (EPRA WASTE-ABS)

%		2018	2017	2016	2015
Suomi	Kaatopaikkajäte ¹⁾	1	12	15	8
	Poltettu jäte ¹⁾	32	25	23	29
	Kompostoitu jäte	24	21	21	21
	Kierrätetty jäte	35	34	35	35
	Uusiokäytetty jäte	8	8	7	8
	Yhteensä	100	100	100	100
Norja	Kaatopaikkajäte	0	0	0	1
	Poltettu jäte	27	28	28	28
	Kompostoitu jäte	22	22	26	24
	Kierrätetty jäte	48	47	44	45
	Uusiokäytetty jäte	3	3	3	2
	Yhteensä	100	100	100	100
Ruotsi	Kaatopaikkajäte	5	5	3	5
	Poltettu jäte	52	50	49	52
	Kompostoitu jäte	8	14	10	8
	Kierrätetty jäte	31	27	33	32
	Uusiokäytetty jäte	4	3	4	3
	Yhteensä	100	100	100	100
Baltia	Kaatopaikkajäte	0	0	0	8
	Poltettu jäte	43	45	51	48
	Kompostoitu jäte	21	8	8	4
	Kierrätetty jäte	36	36	40	40
	Uusiokäytetty jäte	0	11	0	0
	Yhteensä	100	100	100	100

¹⁾ Suomessa kaikki Cityconin sekajäte poltetaan jätevoimalassa. Jäteraportointia 2018 muutettiin ottamaan tämän huomioon. Kaikki sekajäte (8% jätteestä suomessa) on siirretty kaatopaikkajätteestä energiajätteeseen.

VERTAILUKELPOISTEN KAUPPAKESKUSTEN JÄTEMÄÄRÄT JÄTELAJEITTAIN

	2018		2017		2016	
	t	%	t	%	t	%
Tavanomainen jäte						
Kaatopaikkajäte	174	1	579	4	581	4,3
Energiajäte	4 591	36	4 472	34	4 843	36,0
Paperi	215	2	212	2	238	1,8
Muovi	216	2	207	2	246	1,8
Pahvi	4 129	32	4 100	31	4 041	30,0
Biojäte	2 443	19	2 406	18	2 396	17,8
Metalli	173	1	150	1	164	1,2
Lasi	407	3	381	3	256	1,9
Muu kierrätetty jäte	472	4	499	4	590	4,4
Muu jäte	5	0	3	0	59	0,4
Vaarallinen jäte	101	1	46	0	57	0,4
Yhteensä	12 925	100	13 055	100	13 471	100
Jättemäärän muutos, %	-1,0		-3,1			

KAUPPAKESKUSTEN KIERRÄTYSASTE

%	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Suomi	99	88	85	92	84	80
Norja	100	100	100	99	-	-
Ruotsi	95	95	97	95	95	97
Baltia ja Tanska	100	100	100	92	92	86
Yhteensä	98	94	93	95	88	85

HENKILÖSTÖ

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

	2018		2017		2016		2015	
Henkilöstömäärä 31.12. (102-7)	FTE	%	FTE	%	FTE	%	FTE	%
Yhteensä	254,25		247,1		140		137	
Henkilöstö maittain 31.12. (102-8)								
Suomi	68,5	27	70,2	28	78	29	77	25
Norja	112,5	44	107,5	44	132	49	160	55
Ruotsi	60,25	24	56,4	23	50	18	48	16
Viro	10	4	10	4	8	3	8	3
Hollanti	2	1	2	1	3	1	3	1
Tanska	1	0	1	0	1	0	1	0

HENKILÖSTÖTUNNUSLUKUJA

	2018		2017		2016		2015	
Työsuhdemuodot 31.12. (102-8, 401-1)	FTE	%	FTE	%	FTE	%	FTE	%
Vakituiset työntekijät/Määräaikaiset työntekijät	238,95/15,3	94/6	230,1/17	93/7	259/13	95/5	286/11	96/4
Kokoaikaiset työntekijät/Osa-aikaiset työntekijät	250/4,25	98/2	244,5/2,6	99/1	270/2	99/1	288/9	97/3
Henkilöstön keski-ikä ja sukupuolijakauma (401-1)								
Keski-ikä, vuotta 31.12. (vuotta)	41		42		43		44	
Alle 18-vuotiaat työntekijät vuoden aikana	0		0		0		0	
Naisten/miesten prosenttiosuus henkilöstöstä 31.12.	110,45/143,8	43/57	100,7/146,4	41/59		45/55		46/54
Vaihtuvuus vuoden aikana (401-1)								
Uudet työsopimukset sisältäen lyhyet sijaisuudet	48,9		40,6		42		32	
Naisten/miesten prosenttiosuus uusista työsopimuksista	28,8/20,1	59/41	17,2/23,4	42/58		45/55		62/38
Vakituisesta työsuhteesta palveluksesta poistuneet henkilöt	38,8		34		59		27	
Naisten/miesten prosenttiosuus poistuneista henkilöistä	19,8/19	1	14,9/19	44/56		45/55		30/70
Työhön vanhempainvapaalta palanneet		100		99		99		100
Sairauspoissaolot (403-2)								
Sairauspäiviä yhteensä vuoden aikana	1 232		2 058		896		307	
Sairauspäiviä kutakin työntekijää kohden	5		8		3		3	

Full Time Equivalent (FTE) luku kuvaa käytettävissä olevien henkilöresurssien määrää, sisältäen suhteessa täysipäiväiset ja osa-aikaiset työntekijät, jättäen pitkillä vapailla olevat laskennasta.

Kaikki työsuhteet perustuvat lainmukaisiin työsuopimuksiin.

Ei ammattitajeita, työtaturmia tai kuolemantapauksia vuonna 2018

HENKILÖSTÖRYHMÄJAKAUMA SUKUPUOLEN MUKAAN 31.12.2018

	Yhteensä		joista naisia	
	FTE	%	FTE	%
Johtoryhmä	5,00	2,0	1,00	20,0
Muut johtajat	21,00	8,3	8,00	38,1
Päälliköt	128,25	50,4	56,55	44,1
Muut työntekijät	100,00	39,3	44,90	44,9
Kaikki	254,25	100,0	110,45	43,4

TYÖSUHTEEN KESTO 31.12.2018

	FTE	%
Alle 2 vuotta	76,15	30,0
2–4 vuotta	39	15,3
Yli 4 vuotta	139,1	54,7
Kaikki	254,25	100,0

IKÄPROFIILI 31.12.2018

	FTE	%
Alle 30	41,4	16,3
30–50	162,25	63,8
Yli 50	50,6	19,9
Kaikki	254,25	100,0

Cityconin palkitseminen perustuu vastuun tasoon, työn vaatimuksiin ja työtehtäviin, työntekijöiden osaamiseen ja taitoihin sekä työntekijän suorituksiin. Palkat tarkastetaan kerran vuodessa kunkin tehtävän ja koko yrityksen tasolla. Osana tarkastelua varmistetaan, että palkat ovat linjassa kunkin ryhmän sisällä työn vaatimusten ja työntekijöiden suorituskyvyn kannalta ja että sukupuolella ei ole vaikutusta palkkatasoon. Yleisellä tasolla sukupuolten välinen palkka-suhde on 93%. Palkka-suhde lasketaan naispuolisten työntekijöiden keskimääräisestä palkasta jaettuna miesten keskimääräisellä palkalla (poislukien toimitusjohtaja). Vastuun tasoa, työn vaatimuksia, työntekijöiden pätevyyttä tai suorituskykyä ei oteta huomioon tässä palkka-suhteessa.

TALOUDELLINEN VASTUU

TUOTETTU JA JAETTU TALOUDELLINEN VASTUU (EC 201-1)¹⁾

MEUR	2018	2017 ⁵⁾	2016 ⁵⁾
Tuotettu suora taloudellinen arvo			
a) Tulot			
Suomi & Viro	138,1	154,9	156,4
Norja	114,1	121,6	115,1
Ruotsi & Tanska	64,0	61,7	60,3
Bruttovuokratuotto	237,0	257,4	251,4
Ylläpito- ja palvelutuotot	79,2	80,8	80,3
Tulot sijoituskiinteistöjen myynnistä ²⁾	87,7	315,9	109,9
Jaettu taloudellinen arvo			
b) Liiketoiminnan kulut			
Suomi & Viro	-33,6	-39,2	-38,3
Norja	-27,3	-28,9	-26,6
Ruotsi & Tanska	-15,1	-14,8	-14,8
Muut ⁴⁾	0,2	0,7	0,5
Kiinteistöjen hoitokuluihin liittyvät ostot ³⁾	-75,9	-82,2	-79,2
Suomi & Viro	54,9	104,0	222,0
Norja	21,1	84,9	45,7
Ruotsi & Tanska	91,7	109,0	45,7
Muut ⁴⁾	1,2	0,8	1,1
Investoinnit	168,8	298,7	314,5
c) Työntekijöiden palkat ja palkkiot			
Suomi & Viro	-3,2	-3,8	-3,7
Norja	-9,8	-9,8	-12,0
Ruotsi ja Tanska	-3,7	-3,8	-3,9
Muut ⁴⁾	-5,4	-6,8	-6,8
Palkat ja palkkiot	-22,2	-24,1	-26,2

MEUR	2018	2017 ⁵⁾	2016 ⁵⁾
Suomi & Viro	-0,1	0,0	0,0
Norja	-0,1	-0,1	0,0
Ruotsi & Tanska	-0,1	-0,1	-0,1
Muut ⁴⁾	-0,1	-0,1	-0,1
Henkilöstön koulutukseen käytetyt varat	-0,4	-0,4	-0,1
d) Maksut rahoittajille ²⁾			
Maksetut osingot ja pääoman palautukset sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta	-115,7	-116,2	-131,4
Lainojen takaisinmaksut ja nostot	106,8	-52,0	3,8
Maksetut ja saadut rahoituskulut sekä toteutuneet kurssitappiot/-voitot	-101,4	-65,7	-57,9
e) Maksut valtiolle			
Tuloverot (valtiolta/valtiolle) ²⁾	-0,2	-0,1	-0,8
Suomi & Viro	-3,6	-4,7	-3,8
Norja	-1,5	-1,6	-1,4
Ruotsi & Tanska	-2,5	-3,0	-2,9
Kiinteistöverot (valtiolle, jälleenveloitus vuokralaisilta)	-7,7	-9,3	-8,1

¹⁾ Luvut eivät sisällä Kista Galleriaa

²⁾ Erät rahavirtalaskelmasta

³⁾ Kiinteistöjen hoitoon liittyvät palvelut vaativat aina paikallista työvoimaa. Energia on suurin hoitokuluihin liittyvä kuluerä.

Lämmitystapana on pääosin paikalliselta kaukolämpöyhtiöltä hankittu kaukolämpö. Sähkö hankitaan kaikissa maissa keskitetysti.

⁴⁾ Pääosin konsernitoiminnoista syntyviä kuluja

⁵⁾ Citycon muutti tilikauden 2018 kolmannen vuosineljänneksen aikana segmenttien esitystapaa vastaamaan aiempaa paremmin yhtiön hallitukselle raportoitavaa informaatiota yhdistämällä Viron liiketoiminnan seurannan osaksi uutta Suomi & Viro -segmenttiä.

Aiempiä tilikausia koskeva informaatio on esitetty uuden segmenttijaon mukaisesti.

RIIPPUMATON VARMENNUSRAPORTTI

CITYCON OYJ:N JOHDOLLE

Olemme Citycon Oyj:n (jatkossa Citycon) johdon pyynnöstä suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon, jonka kohteena ovat Cityconin vastuullisuusselvityksessä 2018 (Sustainability Accounts) esitetyt ympäristövastuullisuustiedot raportointiajanjaksolta 1.1.–31.12.2018 (jatkossa ympäristövastuutiedot).

JOHDON VELVOLLISUUDET

Cityconin johto vastaa ympäristövastuutietojen laatimisesta ja esittämisestä Global Reporting Initiative (GRI) Standards, EPRA (European Public Real Estate Association) Best Practice Recommendations on Sustainability Reporting (3rd Edition) sekä Cityconin sisäisten raportointiohjeiden mukaisesti (jatkossa raportointiperiaatteet).

VARMENTAJAN VELVOLLISUUDET

Velvollisuutenamme on suorittaa rajoitetun varmuuden antava varmennustoimeksianto ja esittää suorittamamme työn perusteella riippumaton johtopäätös ympäristövastuutiedoista. Emme vastaa muille kuin Cityconille työstämme, varmennusraportistamme ja esittämistämme johtopäätöksistä.

Olemme suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon Kansainvälisen Varmennustoimeksiantostandardin (ISAE) 3000 ”Muut varmennustoimeksiannot kuin mennyttä aikaa koskevaan taloudelliseen

informaatioon kohdistuva tilintarkastus tai yleisluontoinen tarkastus” mukaisesti. ISAE 3000 -standardi edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja varmennustoimeksiannon suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan rajoitettu varmuus siitä, ovatko ympäristövastuutiedot kaikilta olennaisilta osiltaan laadittu raportointiperiaatteiden mukaisesti.

VARMENTAJAN RIIPPUMATTOMUUS JA LAADUNVALVONTA

Noudatamme IESBA:n (International Ethics Standards Board for Accountants) määrittämiä riippumattomuus- ja muita eettisiä vaatimuksia. Sovellamme kansainvälistä ISQC 1-laadunvalvontastandardia ja näin ollen ylläpidämme kattavaa laadunvalvontajärjestelmää, johon sisältyy dokumentoituja toimintaperiaatteita ja menettelytapoja eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien sekä sovellettavien säädösten ja määräyksiin perustuvien vaatimusten noudattamiseen.

TOIMEKSIANNON RAJOITUKSET

Rajoitetun varmuuden toimeksiannossa evidenssin hankkimismenetelmät ovat rajoitetumpia kuin kohtuullisen varmuuden toimeksiannossa, minkä vuoksi saadaan rajoitetumpi varmuus kuin kohtuullisen varmuuden toimeksiannossa. Varmennustoimenpiteiden valinta perustuu varmen-

tajan harkintaan ja arvioon riskeistä, että ympäristövastuutiedot eivät olisi kaikilta olennaisilta osiltaan laadittu raportointiperiaatteiden mukaisesti. Olemme suunnitelleet ja suorittaneet toimeksiannon siten, että saamme riittävästi asianmukaista evidenssiä, johon perustaa johtopäätöksemme.

Toimeksiannossamme olemme suorittaneet muun muassa seuraavat toimenpiteet:

- Päivittäneet tietomme ja ymmärryksemme Cityconin olennaisista ympäristövastuun raportointiaiheista, organisaatiosta ja hankkeista,
- haastatelleet ympäristövastuutiedon keräämisestä ja yhdistelystä vastuullisia henkilöitä ymmärtääksemme järjestelmiä, prosesseja sekä kontroleja liittyen tietojen keräämiseen ja yhdistelyyn,
- vierailleet yhdessä toimipaikassa Ruotsissa, Norjassa ja Suomessa saadaksemme tietoja ympäristövastuutiedon keräämis- ja yhdistelyprosessista,
- käyneet läpi ympäristövastuutietoja sisäisistä ja ulkoisista lähteistä ja tehneet otospohjaisesti tarkastuksia raportointiaineistoon, ja
- käyneet läpi esitettyjä tietoja suhteessa GRI Standards -ohjeistoon ja EPRA:n -suosituksiin.

Varmennusraporttiamme lukiessa tulee ottaa huomioon ympäristövastuutietojen

tarkkuutta ja täydellisyyttä koskevat luonnaiset rajoitukset. Riippumatonta varmennusraporttiamme ei tule käyttää arvioitaessa Cityconin suoriutumista määrittelemiensä ympäristövastuuseen liittyvien periaatteiden toteutumisessa.

JOHTOPÄÄTÖKSEMME

Tekemämme varmennustyön perusteella tietoomme ei ole tullut seikkoja, jotka antaisivat aiheen olettaa, etteivät Cityconin raportoidut ympäristövastuutiedot olisi kaikilta olennaisilta osiltaan laadittu raportointiperiaatteiden mukaisesti.

Helsingissä 13. helmikuuta 2019

Ernst & Young Oy

Mikko Rytilahti

Partner, KHT

Jani Alenius

Ympäristövastuupalveluiden johtaja

www.citycon.com

Käyntiosoite: Iso Omena, Piispansilta 21, 02230 Espoo
Postiosoite: Iso Omena, Suomenlahdentie 1, 02230 Espoo
Puhelin 0207 664 400
info@citycon.com

